Cercetările arheologice preventive din anul 2017, în ”Groapa de împrumut Romanești„ din zona de protecție a sitului 6 - ”Varianta ocolitoare a municipiului Târgu Jiu, județul Gorj„

Colțeanu Petre
Marinoiu Vasile
Heroiu Andrei

Abstract,

The preventive archaeological research on site number 6 - Groapa de Împrumut „Lunca Romanesti” Varianta Ocolitoare Târgu-Jiu was the result of an unautorized intervention made by the constructor. The results are the discovery of 81 archaeological features from first and second Iron Age and migrations period. In the researched area of over 5 square meters were discovered 75 archaeological settlements with semi-burried dwellings and oven hearths.

There were also found various ceramic fragments from domestic vessels, a bronze broach of Orlea- Maglavit type (I st century before Christ), 2 grinders from V th – VII th centuries , etc.

Cuvinte cheie – Cercetări arheologice preventive, centura ocolitoare Târgu Jiu, fibulă geto-dacă, slavi, râșnițe de piatră.
Keywords – Preventive archaelogical research, Târgu Jiu surround belt, Geto-Dacian belt, slaves, stone remains.

Cercetarea arheologică preventivă din lunile iunie – iulie 2017, s-a efectuat în zona de protecție a sitului arheologic nr. 6 - ”Varianta Ocolitoare Târgu Jiu„ în perimetrul - Groapa de împrumut, din punctul ” Lunca Romanești„ și a avut drept scop descărcarea de sarcină arheologică a perimetrului care urmează să fie afectat de exploatarea de pietriș , nisip, piatră de rîu și pământ, necesară constructorului, S.C. Collini Lavori S.p.A. Trento, sucursala București, pentru finalizarea investiției de construire a șoselei centurii ocolitoare.

Cercetarea arheologică a fost realizată de specialiști de la Muzeul Județean Gorj ”Alexandru Ștefulescu„ din Târgu Jiu (dr. Marinoiu Vasile –responsabil științific) și firma Vanderley Arheo din Hunedoara (dr. Colțeanu Petre și drd. Heroiu Andrei – colaboratori).

Situl a fost identificat în urma unui diagnostic arheologic efectuat în luna august a anului 2015, [1] iar perimetrul sitului nr. 6, afectat de construcția viitoarei șosele de centură, a fost cercetat preventiv tot în anul 2015. [2]

Acesta este localizat în punctul „Lunca Romaneşti", din extravilanul localității Romaneşti, sat arondat municipiului Târgu Jiu, județul Gorj.

În cadrul prezentării cercetărilor arheologice preventive din această zonă, vom evidenția metodologia de cercetare, descrierea tehnică a săpăturii, prezentarea complexelor identificate în săpătură şi a principalelor artefacte descoperite.

Partea de text a raportului de cercetare este completată cu o bogată ilustrație foto și grafică. Detalierea unor aspecte particulare ale cercetării este realizată în cuprinsul lucrării, iar baza de date constând în instantanee foto de săpătură, imagini ale complexelor descoperite și fișele aferente complexelor arheologice este finalizată și arhivată la Muzeul Județean Gorj "Alexandru Ștefulescu „ din Tîrgu Jiu și conține imagini și desene ale complexelor mai reprezentative, respectiv imagini ale unora dintre materialele arheologice descoperite, ele contribuind la o mai bună cunoaștere a vestigiilor arheologice din epoca fierului și din evul mediu timpuriu din zona administrativ-teritorială a municipiului Târgu Jiu.

În ceea ce privește cadrul fizico-geografic, satul Romanești este o localitate aparținătoare municipiului Târgu Jiu, ce se află amplasat la sud-est de acesta ,de-a lungul drumului național DN66/E79, Târgu Jiu – Craiova.

Din punct de vedere geografic, localitatea este situată în Depresiunea Târgu Jiu – Câmpu Mare, parte componentă a Subcarpaților Olteniei. [3] În ce privește situl arheologic, acesta se află la est de localitatea Romanești, în extravilan, pe o serie de grinduri și lunca inundabilă a râului Amaradia. Elevația zonei variază între 187 și 190 m față de nivelul mării.

Suprafața care a făcut obiectul cercetării preventive, avea inițial destinația de teren arabil, fiind străbătută de un canal de desecare, realizat în zona unui curs fosil de apă, activ în antichitate. Geomorfologic, zona este una de afundare, parțial de formație aluvionară și de mlăștinire. În zona situată în jurul km 1+150 și dinspre vest, la km 0+780, sterilul se compune în mare parte din bolovani de râu și pietriș aluvionar. Aceasta este rodul modificărilor suferite de hidrografia zonei în trecut, cu numeroase meandrări și părăsiri de albii. Hidrografia zonei este astăzi una destul de săracă, valea pârâului Amaradia, aflată la cca. 500 m vest de sit, fiind cea mai apropiată și mai importantă sursă de apă. La sud de sit, la cca. 200 m, se afla în trecut un alt curs de apă, Amaradia Seacă (Căcacea), al cărui curs a fost regularizat în anii '80 ai secolului al XX - lea., fiind transformat într-un canal de desecare. Mai trebuie spus și faptul că inundațiile din trecut au lăsat aici un strat consistent de aluviuni, fapt care a contribuit la buna conservare a sitului.

Vegetația spontană, vizibilă pe alocuri, este una specifică zonelor cu hidrografie ridicată (sălcii și ierburi hidrofobe). În cea mai mare parte însă, perimetrul la care facem referire este acoperit de culturi agricole (grâu, porumb, lucernă etc.). La mai puțin de un kilometru depărtare, spre sud, se află o importantă pădure de foioase, reminiscență a unor mari păduri ce acopereau în trecut zona.

Fauna este una caracteristică zonelor joase, de câmpie, mai răspândite fiind păsările (barza, fazanul, uliul, rândunica, vrabia etc.), urmate de reptile (șerpi, șopârle) și de animale din categoria rozătoarelor (iepurele și şoarecele de câmp). Având în vedere că vestigiile

[1] Marinoiu Vasile, Sana Daniel, , Colțeanu Petre, Georgescu Ștefan, *Cercetările de diagnostic arheologic desfășurate în 2015, în gropile de împrumut din zonele Romanești și Curtișoara pentru proiectul "Varianta de ocolire a municipiului Târgu Jiu,* în Litua-studii și cercetări, XVIII, Târgu Jiu, 2016, p. 139 – 156.
[2] Sana D., Marinoiu V., Georgescu Șt., Colțeanu P., *Date preliminare privind cercetările arheologice preventive din anul 2015 în siturile de pe "Varianta de ocolire a municipiului Târgu Jiu,, județul Gorj,* în Litua –studii și cercetări, XVIII, Târgu Jiu, 2016, p. 157 – 225.
[3] Tufescu V., *Subcarpații și depresiunile marginale ale Transilvaniei,* București, 1966; Bugă Dumitru, *Orașele Piemontului Getic,* București, 1971.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

arheologice se localizează pe o zonă uşor mai înaltă, în apropierea unor cursuri de ape, putem concluziona că locația este una favorabilă evoluției așezărilor umane.

Orașul Târgu Jiu a fost atestat documentar încă de la începutul sec. al XV-lea (1406). [4] În raza administrativă a municipiului Târgu Jiu au fost scoase la iveală în ultimul timp, numeroase descoperiri arheologice. Printre cele mai importante se numără ceștile hallstatiene târzii din punctul „La Comori" sau tezaurul de monede imperiale romane, ambele de la Preajba Mare, o villa rustica situată la sud-est de Târgu Jiu, în punctul „Ştiubeiul lui Ionicioiu", sau stela funerară romană, descoperită întâmplător la sfârșitul secolului al XIX-lea, în Iezureni. O așezare romană este consemnată de literatura veche de specialitate, la Bârsești, iar la Ursați și Polata sunt semnalate țigle și cărămizi romane. [5] Din păcate,aceste ultime puncte nu au fost confirmate pe teren.

Perioada medievală este atestată și ea prin descoperirile de la Polata (mun. Târgu Jiu), în punctul „Câmpul lui Pătru", [6] sau mai nou la Iezureni și Romanești [7]

În ceea ce privește Situl arheologic nr. 6, localizat în punctul „Lunca Romanești", acesta a fost identificat încă din luna noiembrie a anului 2014, în contextul lucrărilor de diagnostic arheologic. În baza informației furnizate de cele șapte secțiuni de sondaj din zonă, limitele sitului arheologic au fost estimate inițial între 0+780-0+850 și km 0+950 -1+200 , suprafață alocată viitoarei centuri ocolitoare a municipiului Târgu Jiu. Aici au fost descoperite o așezare de epocă dacică (sec. II î.Hr. – I d. Hr), precum și una de la începutul evului mediu, ce se încadrează din punct de vedere cronologic în cultura Ipotești – Cândești (sec. V –VII).

Obiectivul principal al cercetării arheologice preventive din lunile iunie- iulie 2017 din perimetrul "Gropii de împrumut„ din apropierea zonei de protecție a sitului nr.6, l-a constituit salvarea vestigiilor istorice de aici, afectate de viitoarele lucrări de construire a șoselei de centură, în vederea descărcării terenului de sarcină arheologică. Descoperirea, înregistrarea și studierea prin metode specifice a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor din perimetrul proiectului, distribuţia lor spaţială, caracterul şi starea lor de conservare au reprezentat de asemenea, obiective prioritare ale cercetării.

O atenție deosebită a fost acordată indiciilor care pot ajuta la determinarea caracterului sitului și a cadrului cronologic în care se desfăşoară evoluţia sa. Nu în ultimul rând, ne-am propus să precizăm succesiunea fazelor evolutive şi relaţia cu alte descoperiri similare din zonă, contribuind astfel la îmbogățirea imaginii evoluției comunităților umane din perioadele istorice cercetate aici.

În ceea ce privește metodologia de cercetare arheologică preventivă, aceasta s-a realizat pe zona ce urmează a fi afectată de lucrările de exploatare a materialului de construcţie din groapa de împrumut, clar delimitată topografic, a fost proiectată inițial, deschiderea a două unități de săpătură arheologică (suprafețe). Acestea erau despărțite de șoseaua de centură (Situl nr. 6).

În primă fază a fost abordată suprafața aflată la Sud de șoseaua de centură, denumită S1 u o suprafață de peste 7500 m.p., din care s-au cercetat 5.009 m.p. S-a putut constata că nivelul arheologic se află sub un strat de 40 - 60 de cm de depunere contemporană realizată în deceniul șapte al secolul trecut, pentru ridicarea nivelului terenului și introducerea sa în circuitul agricol. Sub acest nivel contemporan se află nivelul arheologic, cu o grosime medie de 40 de cm iar imediat sub el apare sterilul arheologic format dintr-un sediment de culoare

[4] *Documente privind Istoria României, B, Țara Românească, sec.XIII, XIV, XV*, București, 1953, documentul nr. 35, p.51-52 și doc.nr. 69, p. 82 -83; vezi Alexandru Ștefulescu, *Gorjul istoric și pitoresc,* Târgu Jiu, 1904.

[5] Calotoiu Gh., Mocioi Ion, Marinoiu Vasile, *Mărturii arheologice în Gorj,* Târgu Jiu, 1987.

[6] Rădulescu Venera, *Date arheologice referitoare la așezarea medievală de la Polata, municipiul Târgu Jiu,* în Cercetări arheologice, nr. 10, București,, 1997, p.245 – 255; Vezi și Apetrei Cristian, *Date și interpretări noi în legătură cu ansamblul rezidențial de la Polata- Gorj,* Brăila, 2009, p. 125 – 144..

[7] Vezi cercetările de diagnostic arheologic și cercetările preventive din anul 2014 și 2015, consemnate în revista "Litua„ nr. XVII și XVIII din anii 2015 și respectiv 2016 .

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

brun deschisă cu pietre de râu de dimensiuni diferite sau, cum este cazul în zona de nord a suprafeței, nisip aluvionar, de fapt fosta albie a râului Amaradia. Din aceste considerente decoperta a fost efectuată în două faze. În primă fază a fost decopertat nivelul contemporan de depunere, până la atingerea stratului arheologic, iar apoi s-a efectuat decopertarea acestuia până a fost atinsă adâncimea de conturare a complexelor.

În cea de a doua fază a fost abordată suprafața de Nord, S2, de peste 3000 m. p, din care s-au cercetat preventiv doar 1200 m.p. , diferența fiind afectată de lucrările neautorizate de exploatarea materialului (nisip și pietriș), de către investitor.. Aici s-a putut constata că nivelul arheologic nu a fost acoperit de depuneri contemporane dar, chiar dacă este mult mai la suprafață comparativ cu nivelul din S1, zona o reprezintă, de fapt, marginea de nord a sitului, mare parte din perimetru reprezentând-o albia fosilă, meandrată a râului Amaradia.

Decopertarea s-a realizat cu ajutorul unui excavator cu cupă de taluz, prin benzi de decopertă orientate în general pe direcția Est-Vest cu scopul ușurării evacuării pamântului din săpătură. Adâncimea până la care s-a realizat decoperta a variat de la 0,60 la 1,40. După conturare, fiecare complex a fost fotografiat și marcat cu un număr de identificare.

Pentru a înregistra aspectul umpluturii, al inventarului arheologic și eventuala succesiune a contextelor aflate în relație stratigrafică directă, toate complexele au fost secționate, iar profilul rezultat a fost fotografiat și desenat. Ulterior, s-a realizat cercetarea integrală a complexelor descoperite, urmată de fotografierea finală și desenarea planului. Datele evidențiate la fiecare dintre aceste etape au fost înregistrate pe un tipizat special denumit fișă de complex/context arheologic. Materialul arheologic rezultat în urma cercetării, a fost spălat în cadrul Muzeului Județean Gorj, ambalat corespunzător și etichetat. Datele primare pentru planul general, au fost înregistrate cu ajutorul echipei de topografi, pusă la dispoziție de către constructor, iar punctele topo au fost prelucrate și asamblate în GIS de către Vanderlay Arheo.

În ceea ce privește stratigrafia sitului, aceasta este destul de omogenă, neînregistrându-se diferențe majore pe întreaga suprafață de cercetare .

Suprafața S1

- Strat vegetal de la 0 la – 0,10 m.
- Nivel actual de călcare de la - 10 la - 0,60 m nivel de culoare brun deschis, depunere contemporană .
- De la - 60 la - 1/ 1,20 m nivel de cultură arheologică, de culoare brun închis sau în unele zone gri deschis, pigmentat cu cărbune și lut ars în care apar fragmente ceramice
- De la - 1/1,20 la - 1,40 sterilul arheologic

Suprafața S2

- Strat vegetal de la 0 la - 0,50 m
- Nivelul actual de călcare de la - 0,50/ 0,70 m nivel de culoare brun închis (sol vegetal).
- De la – 0,50/ 0,70 la - 0,90 m nivel de cultură arheologic, deranjat de inundații, lutos, de culoare gri deschis.

De la - 0,90 la 1 m steril din punct de vedere arheologic.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

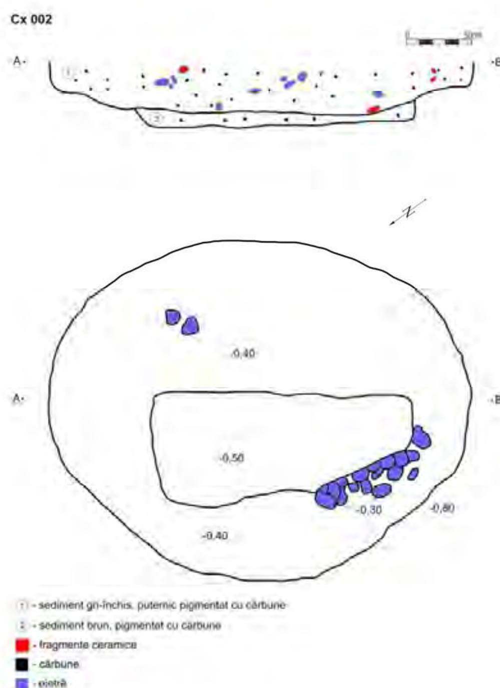
. **Prezentarea principalelor descoperiri (complexe și elemente de inventar)**

Complexe arheologice .

Suprafața nr. 1.

- **Complexul Cx 2 -** locuință adâncită, de formă dreptunghiulară cu colțuri rotunjite, cu pereți cilindrici , cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,50 m și dimensiunile de 3,4 x 2,6 m. Umplutură: 1)sediment de culoare gri închis puternic pigmentat cu cărbune; 2) sediment de culoare brună pigmentat cu cărbune. Locuința este orientată aproximativ N-S, intrarea probabil fiind spre sud, pe latura de V apare o aglomerare de pietre, fără a putea fi identificat rolul lor. În zona centrală, bordeiul se alveolează. Inventar: ceramică lucrată la roată și cu mâna, ornamentată (decor incizat); chirpici cu amprente. Datare: La Téne

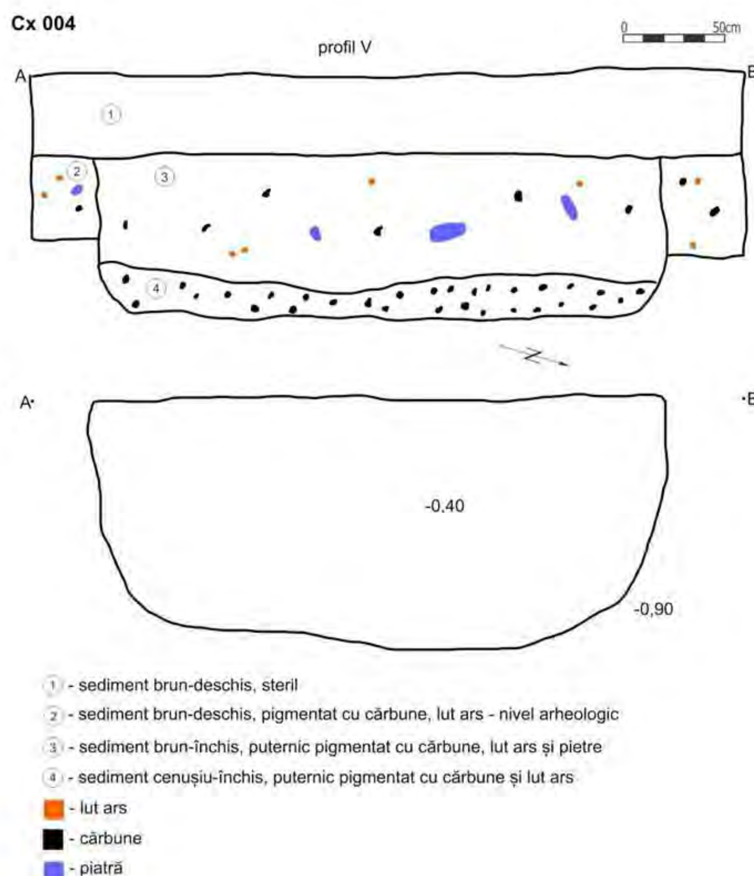
Cx. 2 – desen de plan și de profil

- Complexul Cx 3 – groapă de lut, de formă circulară, cu pereți cilindrici , cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m și diametrul de 2,60 m. Umplutura este compusă din sediment de culoare brun închis pigmentat cu cărbune. Inventar: cărbune. Datare: neprecizată

Complexul Cx 4 – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici , cu adâncimea (de la conturare) de - 0,40 m și dimensiunile de 2,8 x 1,2 m. Umplutura este compusă din: 1) sediment de culoare brun închis pigmentat cu cărbune, lut ars și cu pietre în umplutură, 2) sediment cenușiu închis pigmentat cu cărbune. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, cărbune .Datare: LaTéne

Cx.4 – desen de plan și de profil.

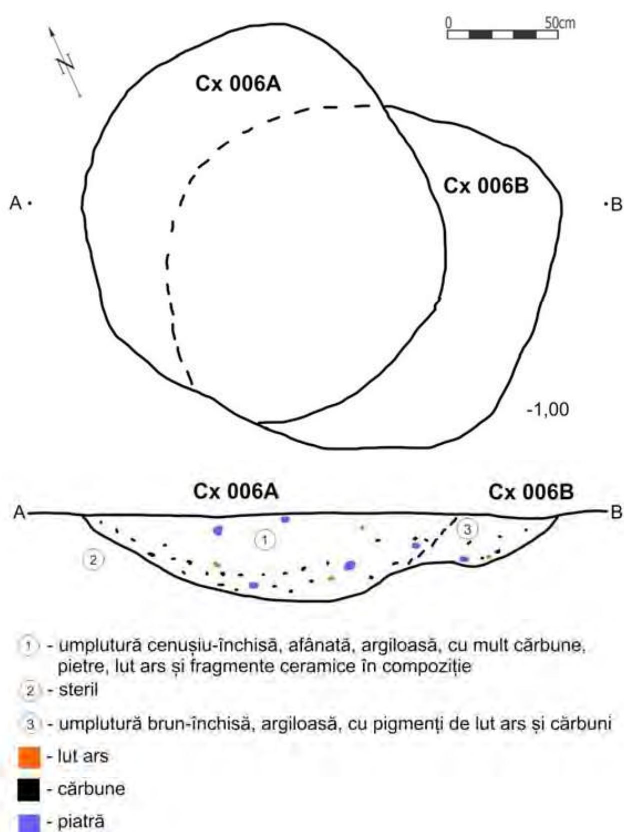
- **Complexul Cx 5 –** groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți alveolați, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,18 m și dimensiunile de 1,8 x 1,4 m. Umplutură de pământ brun închis, argilos, afânat cu pigmenți de lut ars, cărbuni și fragmente ceramice. S-a surprins doar baza gropii. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici, cărbune. Datare: Epoca migrațiilor - cultura Ipotești- Cândești.

- **Complexul Cx 6 A** – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți alveolați, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,38 m și dimensiunile de 1,7 x 1,6 m. Umplutură de culoare cenușiu-închisă, argiloasă, afânată cu mulți cărbuni în compoziție, fragmente ceramice, pietre și lut ars. Suprapune groapa Cx 06 B pe jumătatea de N. Inventar: ceramică lucrată cu mâna

ornamentată (decorată cu caneluri) și neornamentată, chirpici, cărbune. Datare: Epoca migrațiilor – cultura Ipotești – Cândești (sec. V – VII).

- **Complexul Cx 6 B** – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți alveolați, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,22 m și dimensiunile de 1,7 x 1,6 m. Umplutură de culoare brun închisă, argiloasă, compactă cu pigmenți de lut ars și cărbuni. Suprapusă de groapa menajeră Cx 06A pe mare parte din jumătatea de N. Inventar: chirpici, cărbune. Datare: Epoca migrațiilor – cultura Ipotești - Cândești (sec. V – VII).

Cx. 6 A și B – desen de plan și de profil.

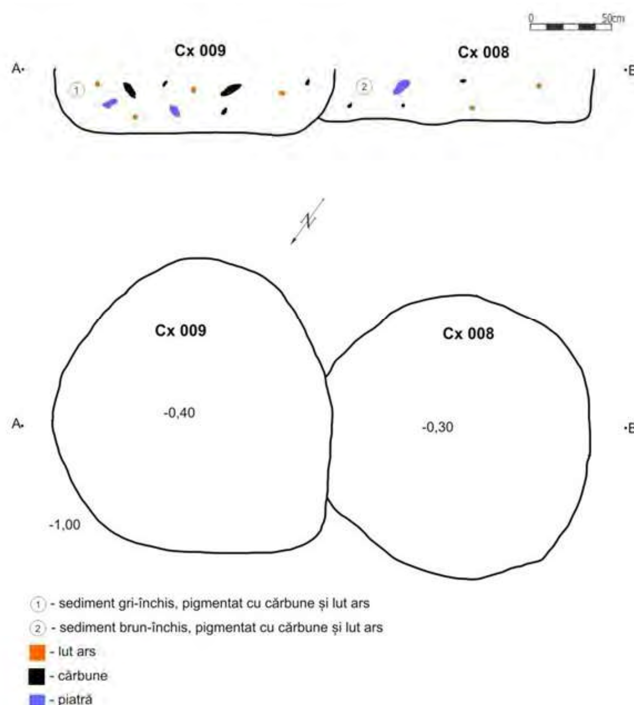

- **Complexul Cx 7** – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și dimensiunile de 1,9 x 1,1 m. Umplutură de culoare neagră puternic pigmentată cu lut ars și cărbune. Inventar: ceramică lucrată la roată și cu mâna, ornamentată (decorată cu caneluri și incizii) și neornamentată, cărbune. Datare: La Tene, sec. I-II d. Hr.

- **Complexul Cx 8** – groapă cu resturi menajere, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și diametrul de 1,60 m. Umplutură de sediment brun închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Groapă de provizii transformată în groapă menajeră, suprapusă de Cx 9. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: La Tene, sec. II-I î. Hr.

Complexul Cx 9 – groapă de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și diametrul de 1,70 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: La Tene, sec. II-I î. Hr.

Cx. 8 și 9 – desen de plan și de profil.

- Complexul Cx 11 – groapă de formă circulară, cu pereți tronconici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 1,60 m. Umplutură compusă din:

1) sediment de culoare gri deschis, pigmentat cu cărbune și lut ars;

2) sediment de culoare brun închis. Groapă fără material arheologic și a cărei funcționalitate nu poate fi definită. În zona mediană există o umplutură de culoare diferită, ceea ce ne face să presupunem că ar putea fi vorba de două gropi de par (?). Datare: neprecizată.

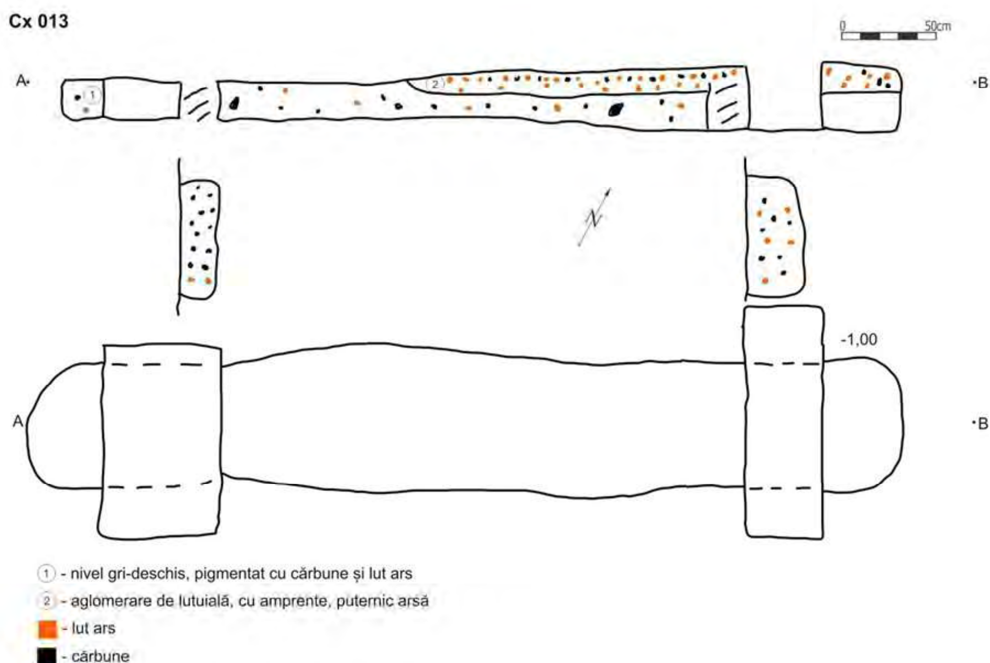
- Complexul Cx 12 – groapă cu resturi menajere, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m. umplutură de sediment brun închis, pigmentat cu cărbune. Pe fundul gropii apar fragmente ceramice lucrate cu mâna. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 13 – șanț cu colțuri rotunjite și cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și dimensiunile de 4,60 x 0,80 m. Umplutură compusă din:

1) sediment de culoare gri deschis pigmentat cu cărbuni și lut ars,

2) aglomerare de lutuială, cu și fără amprente, arsă secundar. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici. Datare: La Téne.

Cx. 13 – desen de plan și de profil.

- Complexul Cx 15 – groapă de lut, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne (?).

- Complexul Cx 16 – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,30 m și diametrul de 0,70 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Pe fundul gropii apare o aglomerare de pietre folosite la stabilizarea stâlpului. Fără inventar. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 17 – groapă de stâlp formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: neprecizată

- Complexul Cx 18 – groapă de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 1,10 m. Umplutură de sediment brun închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 19 – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,80 m și dimensiunile de 1,9 x 1,3 m. Umplutura este compusă din:

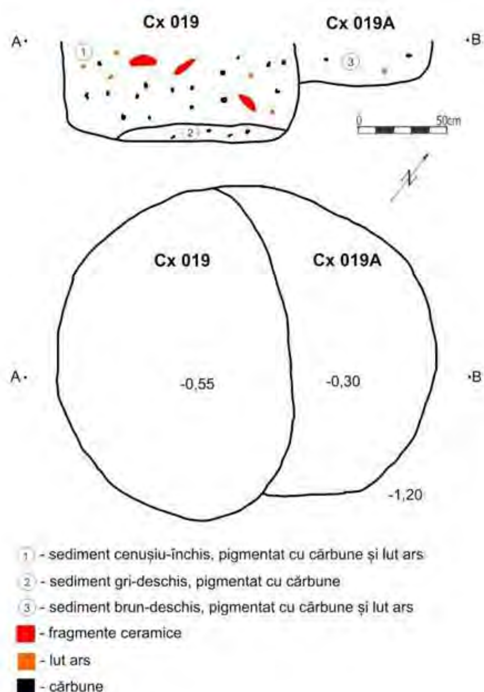
1) sediment cenușiu închis pigmentat cu cărbune și lut ars;

2) sediment gri deschis pigmentat cu cărbune. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, ornamentată (decorată cu brâuri alveolate) și neornamentată, chirpici. Datare: La Téne.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

- Complexul Cx 19 A– groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și dimensiunile de 1,60 x 0,80 m. Fără inventar. Datare: neprecizată

Cx 19 și 19 A – desene de plan și de profil.

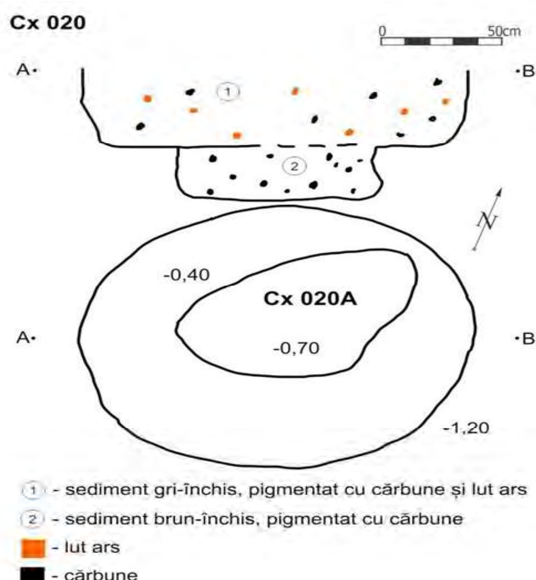

.

- Complexul Cx 20 – groapă cu resturi menajere, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și diametrul de 1,60 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 20 A – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,70 m. Umplutură de sediment brun închis pigmentat cu cărbune. Inventar: ceramică lucrată la roată și cu mâna, ornamentată (decorată cu brâuri alveolate) și neornamentată, chirpici. Datare: La Téne, sec. II**-**I î. Hr.

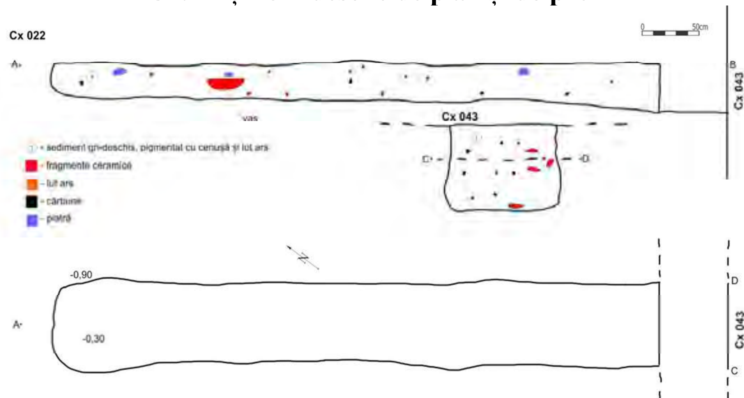
Cx. 20 și 20 A – desene plan și profil.

- Complexul Cx 21 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și diametrul de 0,50 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne

- **Complexul Cx 22** – șanț cu colțuri rotunjite și cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m. Umplutură compusă din sediment de culoare gri deschis, pigmentat cu cenușă și lut ars. Șanț de fundație în care apar fragmente de pereți cu și fără amprente. Se continuă sub CX 43. Inventar: ceramică lucrată cu mâna ornamentată (butoni) și neornamentată, chirpici. Datare: La Téne, sec. II-I î. Hr.

Cx. 22 și 43 – desene de plan și de profil

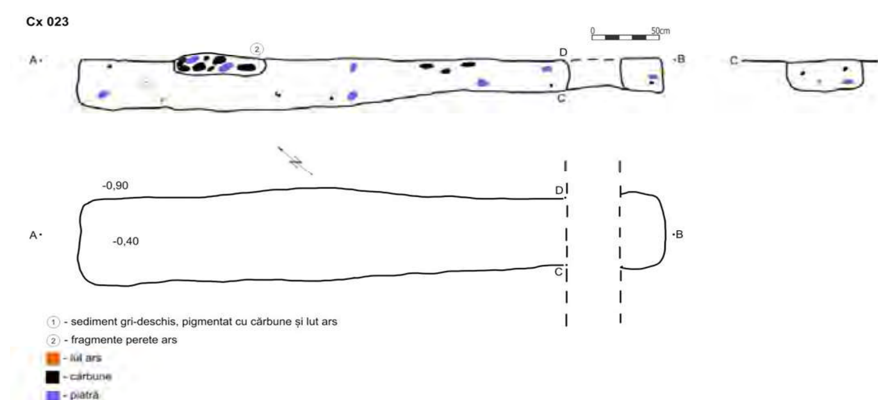

- Complexul Cx 23 – șanț cu colțuri rotunjite și cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,40 m și dimensiunile de 4,60 x 0,80 m. Umplutură compusă din:

1) sediment gri deschis pigmentat cu cărbune și lut ars;

2) fragment perete ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna ornamentată (butoni) și neornamentată, chirpici. Datare: La Téne. (sec.II –I î. Hr).

Cx 23 – desen de plan și de profil.

- Complexul Cx 24 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m și diametrul de 0,30 m. Umplutură de sediment gri, pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna ornamentată (butoni) și neornamentată. Datare: La Téne (sec. II- I î. Hr.)

- Complexul Cx 25 – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și dimensiunile de 1,60 x 1,20 m. Umplutură de sediment gri pigmentat cu lut ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: La Téne, (sec. II-I î.Hr).

- Complexul Cx 26 – locuință adâncită, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,70 m și dimensiunile de 3,70 x 1,60 m. Umplutură compusă din:

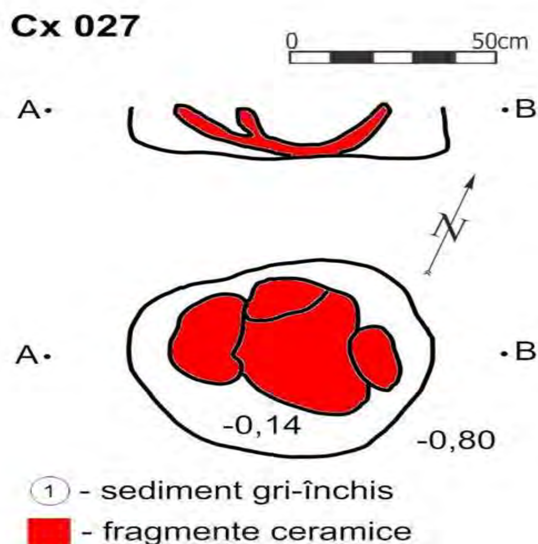
1) sediment de culoare gri deschis pigmentat cu lut ars și cărbune;

2) sediment de culoare neagră puternic pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: ceramică. Datare: Epoca migrațiilor (sec. V – VII).

- Complexul Cx 27 – groapă de provizii, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m. Umplutură de sediment gri închis. Groapă de depunere a unui vas de provizii.. Inventar: ceramică lucrată cu mâna neornamentată. Datare: La Téne, (sec. I-II d. Hr).

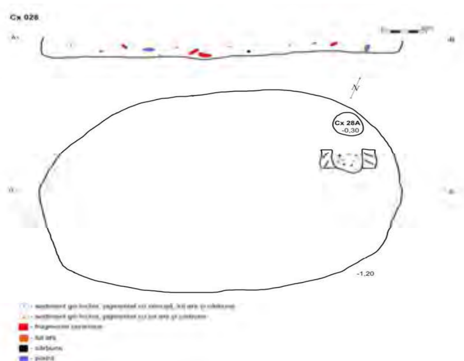
www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Cx. 27 – desen de plan și de profil

- **Complexul Cx 28** – locuință adâncită, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și dimensiunile de 3,70 x 3,10 m. Umplutură de sediment de culoare gri deschis pigmentat cu cenușă, lut ars și cărbune. A fost găsită doar o groapă de stâlp (CX 28A). Inventar: ceramică lucrată cu mâna, ornamentată (decor - incizii, caneluri, impresiuni, brâuri alveolate, proeminențe) și neornamentată. Datare: La Téne (sec. I-II d. Hr)..
-

Cx. 28 și 28 A – desene de plan și de profil.

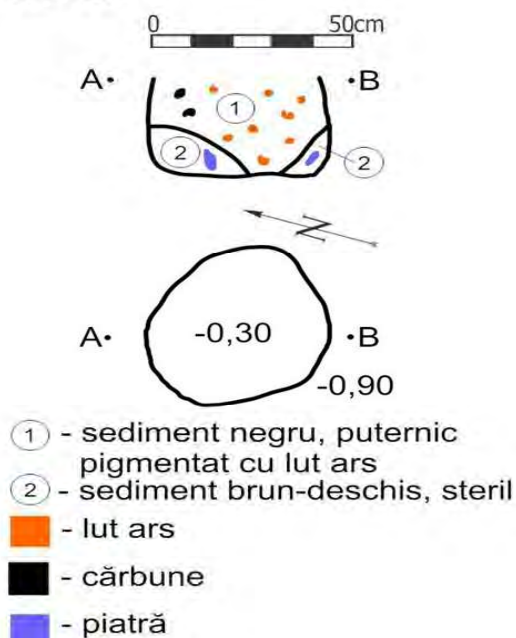
- Complexul Cx 28A – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,30 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut. Fără inventar.Datare: La Téne

- Complexul Cx 29 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,30 m. Umplutură compusă din:

1) sediment de culoare neagră, puternic pigmentat cu lut ars;

2) sediment de culoare brun deschis, steril. În profil s-a putut observa urma stâlpului. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici Datare: La Téne

Cx. 29 – desen de plan și de profil.

- Complexul Cx 30 – fragmente de vas întregibil, depus la limita dintre stratul de cultură și cel steril arheologic. Datare: La Téne

- Complexul Cx 31 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură compusă din:

1) sediment gri deschis pigmentat cu cărbune și lut ars;

2) sediment brun închis pigmentat cu cărbune. Inventar: ceramică lucrată cu mâna Datare: La Téne (sec. II –I î. Hr.).

- Complexul Cx 32 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m. Umplutură de sediment brun închis, pigmentat cu

cărbune și lut ars (fragmente de pereți compacți, fără amprente, rest lutuială) Inventar: chirpici, lutuială arsă Datare: La Téne (sec. II – I î. Hr.).

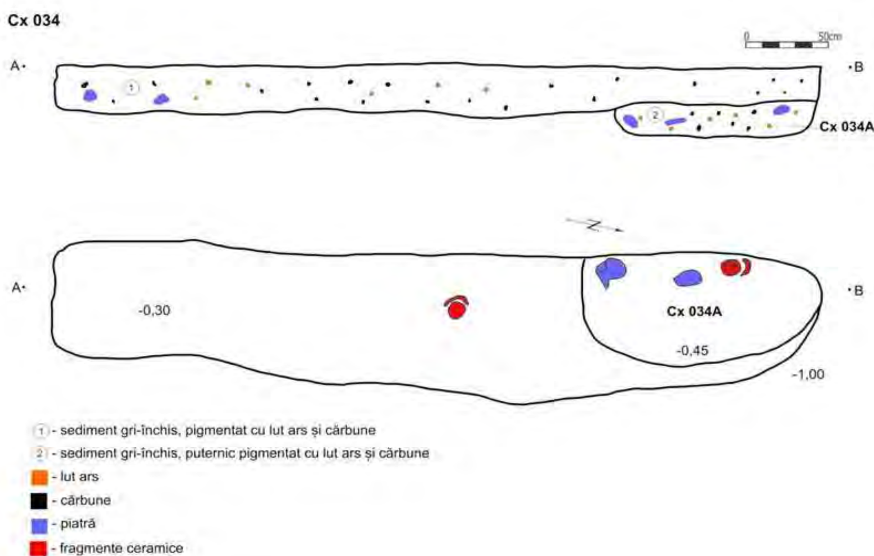
- **Complexul Cx 33** – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,24 m și diametrul de 0,60 m. Umplutură de sediment brun închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Inventar: ceramică lucrată cu mâna Datare: La Téne (sec. II – I î. Hr).

- **Complexul Cx 34** – șanț cu colțuri rotunjite și cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și dimensiunile de 4,30 x 0,90 m. Umplutură de sediment de culoare gri deschis pigmentat cu cărbune și lut ars. Suprapune CX 34A (face parte din șanțul de fundație, groapă cu depuneri). Pe fundul șanțului s-au descoperit fragmente de vase întregibile. Nu prezintă urme de gropi de par. Inventar: ceramică lucrată cu mâna (vase întregibile), chirpici. Datare: La Téne (sec.II – I î. Hr.).

- **Complexul Cx 34 A** – groapă cu depuneri, de formă neregulată, cu pereții tronconici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,45 m și dimensiunile de 1,40 x 0,70 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Groapă cu depuneri de vase întregi și fragmente de cățuie. Inventar: ceramică lucrată cu mâna (vase întregibile). Datare: La Téne, (sec. II-I î.Hr.) .

-

Cx 34 și 34 A – desene de plan și de profil

- **Complexul Cx 35** – locuință adâncită, de formă aproximativ pătrată, cu pereții cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și dimensiunile de 5,20 x 5,20 m. Umplutură de sediment de culoare gri deschis pigmentat cu lut ars și cărbune. Conține o groapă de lut (Cx 35A), posibil anterioară locuinței, o groapă de provizii (Cx 35B) și 3 gropi de par (Cx 35 C,D,E). Inventar: ceramică lucrată cu mâna ornamentată (proeminențe) și neornamentată. Datare: La Téne, (sec. I-II d..Hr.).

- Complexul Cx 35 A– groapă de lut, de formă ovală, cu pereții cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și dimensiunile de 0,50 x 0,40 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Fără inventar. Datare: neprecizată.

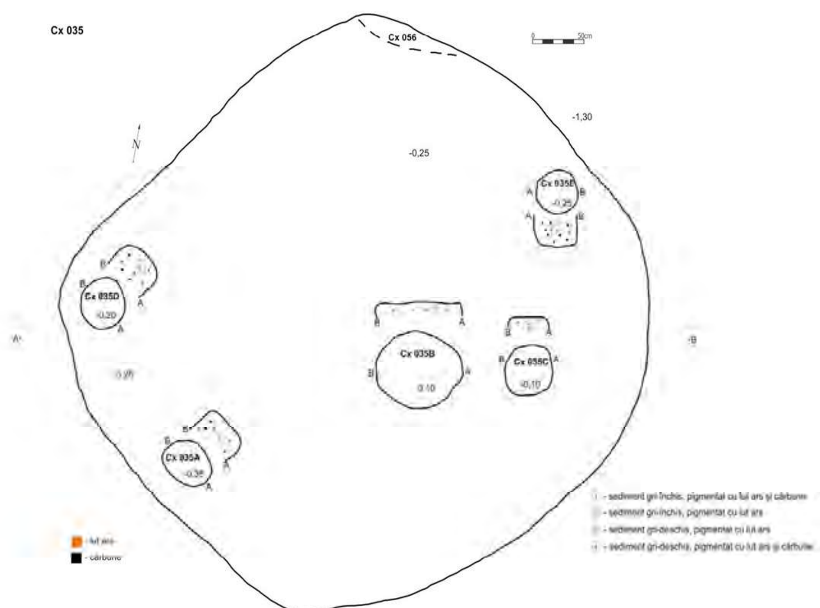
- Complexul Cx 35 B - groapă de provizii de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,10 m și diametrul de 0,80 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu lut ars. Probabil conținea un vas de provizii. Fără inventar. Datare: La Téne, (sec. I-II d. Hr).

- Complexul Cx 35 C - groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,10 m și diametrul de 0,30 m. Umplutură de sediment gri deschis pigmentat cu lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne, (sec. I-II d.Hr.)

- Complexul Cx 35 D - groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Fără inventar. Datare: La Téne, (sec. I-II d. Hr .).

- Complexul Cx 35 E - groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură de sediment gri deschis pigmentat cu lut ars și cărbune. Fără inventar. Datare: La Téne, (sec. I-II d. Hr).

Cx 35 A, B, C și D – desene de plan și de profil

- Complexul Cx 36 - groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și diametrul de 0,50 m. Umplutură de sediment gri pigmentat cu cărbune. Fără inventar. Datare: neprecizată

- Complexul Cx 37 - groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m. Umplutură de sediment cenușiu deschis pigmentat cu lut ars și cărbune. În grund și în profil s-au putut observa pietrele de fixare a stâlpului. Fără inventar. Datare: neprecizată

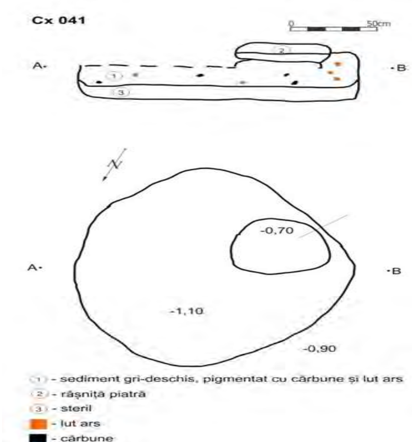
- Complexul Cx 38– groapă de stâlp, de formă ovală, cu pereții cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,50 m și dimensiunile de 0,40 x 0,20 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 39– fragment de perete (?) , de formă dreptunghiulară cu colțuri rotunjite, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și dimensiunile de 1,50 x 0,80 m. Aglomerare de chirpici cu și fără amprente în care s-au găsit și resturi de ceramică arsă secundar. Complexul se prezintă ca un rest de perete, incendiat, se afla la nivelul zonei de contact dintre steril și nivelul arheologic. Nu este vatră sau altă instalație de combustie. Inventar: ceramică lucrată la roată și cu mâna, chirpici cu amprente și fără amprente Datare: La Téne, (sec. I-II d.Hr.).

- Complexul Cx 40 - groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: chirpici fără amprente Datare: La Téne (sec. I – Ii d. Hr.).

- **Complexul Cx 41 -** groapă de provizii, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 1,80 m. Umplutură de sediment gri deschis, pigmentat cu cărbune și lut ars. La nivelul de conturare al gropii, pe latura de E se află o râșniță întreagă. Au apărut mai multe fragmente de amfore romane timpurii. Inventar: ceramică lucrată la roată și cu mâna, decorată (brâuri alveolate) și nedecorată, chirpici fără amprente, râșniță. Datare: La Tene, (sec. I-II d. Hr.)

Cx. 41 – desene de plan și de profil

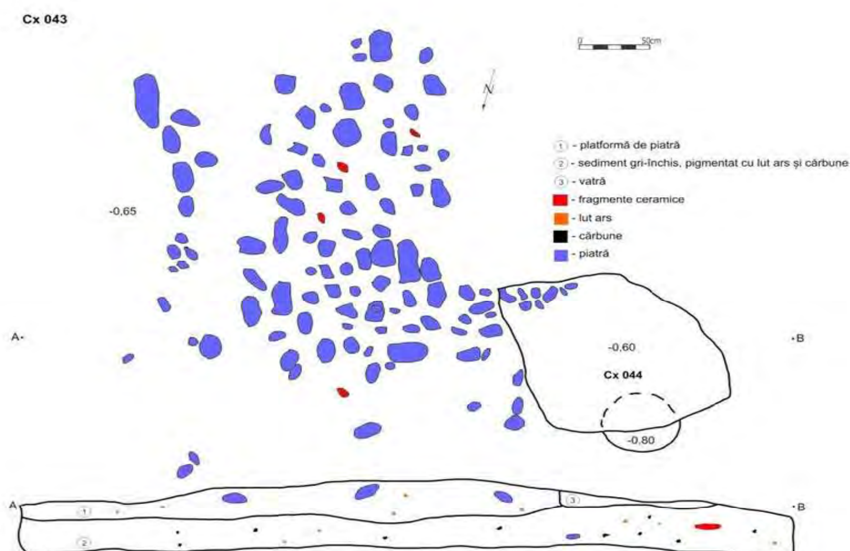

- **Complexul Cx 43**– locuință de suprafață , de formă dreptunghiulară cu colțuri rotunjite, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,95 m și dimensiunile de 3,40 x 3,00 m. Umplutură compusă din:

1) platformă de piatră cu fragmente ceramice între pietre;

2) sediment gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Locuință de suprafață distrusă de lucrări agricole. În zona de contact dintre straturile 1 și 2 a apărut o fibulă ce datează locuința în a doua fază a sitului, La Téne târziu . Orientare N-S. Inventar: ceramică lucrată cu mâna (decor – brâuri alveolate), fibulă de bronz de tip Orlea – Maglavit . [8] Datare: La Téne (sec I î. Hr.).

Cx. 43. Desen de plan și de profil.

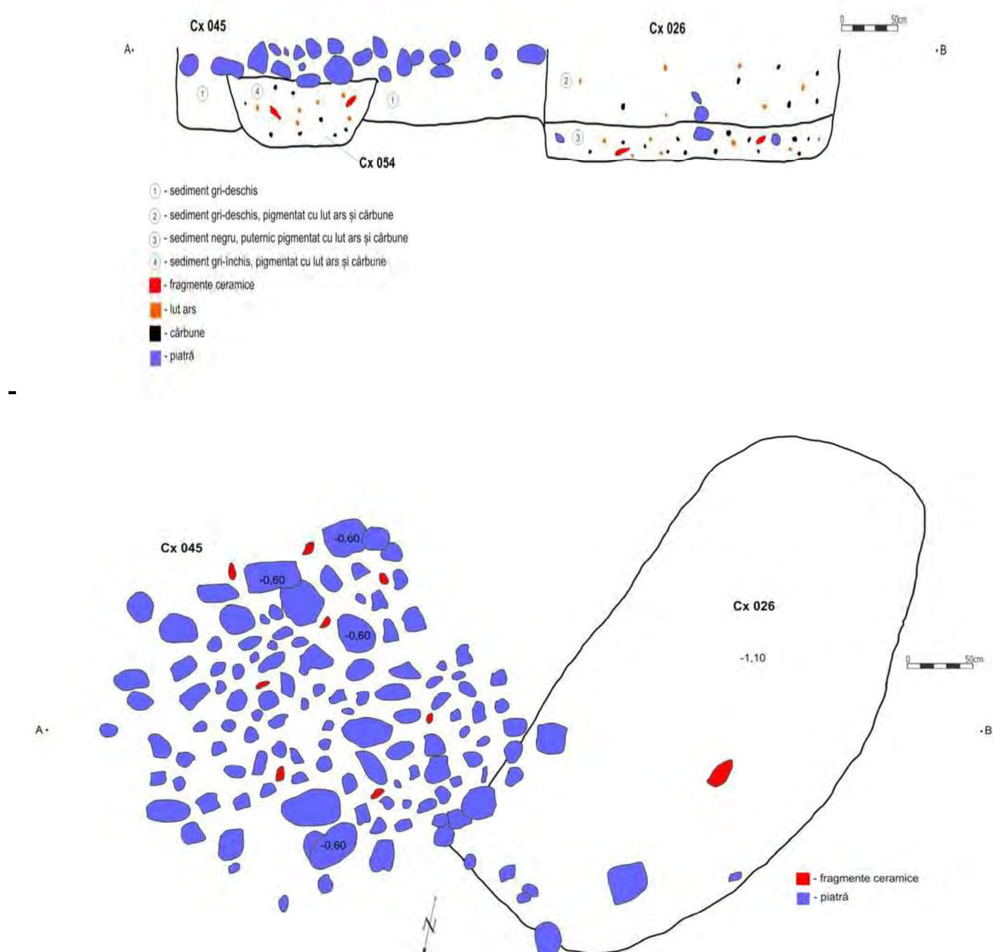

- **Complexul Cx 44** – vatră , de formă neregulată, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,70 m și dimensiunile de 1,40 x 1,30 m. Umplutură de sediment brun deschis și pământ ars. Vatră adiacentă CX 43 (în colțul de NV). Fără inventar. Datare: La Téne târziu.

- **Complexul Cx 45** – locuință de suprafață, de formă pătrată cu colțuri rotunjite, cu dimensiunile de 3,20 x 3,20 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis în care se află platforma de piatră. Locuință de suprafață distrusă de lucrări agricole. Inventar: ceramică lucrată cu mâna (decor – brâuri alveolate). Datare: La Téne târziu/epoca romană.

[8] Mulțumim domnului dr. Vlad Zirra pentru precizarea încadrării cronologice.

Cx. 26 și 45 – desene de plan și de profil

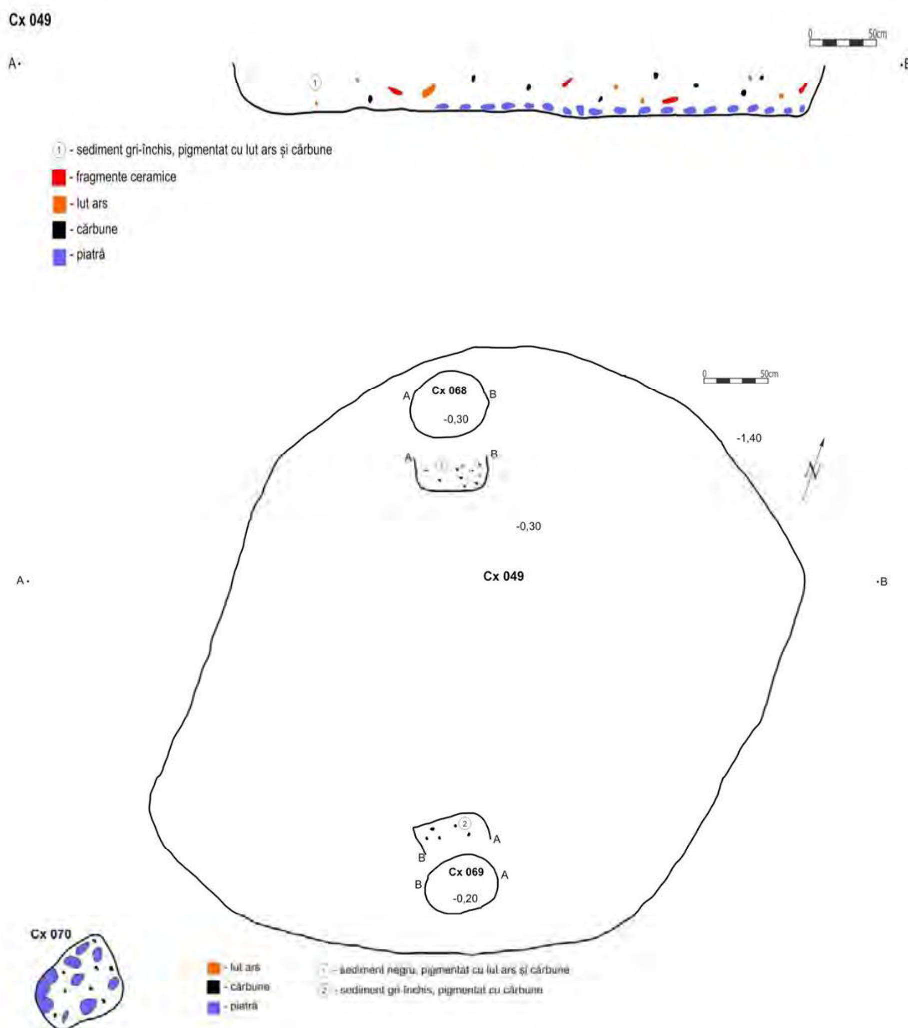

- Complexul Cx 47 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de – 0,30 m și diametrul de 0,80 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars, amestecat cu nisip. Inventar: ceramică lucrată cu mâna (decor – brâuri alveolate) Datare: La Téne (sec. II – I î. Hr).

- Complexul Cx 48 – groapă de stâlp de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de – 0,40 m și diametrul de 0,70 m. Umplutură de sediment de culoare neagră, puternic pigmentat cu cărbune și lut ars și cu multe pietre de dimensiuni mici. Fără inventar Datare: La Téne

- Complexul Cx 49 – locuință adâncită , de formă dreptunghiulară cu colțuri rotunjite și pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de – 0,30 m și dimensiunile de 4,60 x 3,60 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Locuință adâncită, orientată N-S, cu două gropi de par (CX 68/69) și vatră exterioară pe latura de SV (Cx 70). Inventar: ceramică lucrată cu mâna (decor – brâuri alveolate și crestate), fragment de brățară de bronz. Datare: La Téne, (sec. II-I î.Hr).

Cx. 49, 68, 69 și 70 – desen de plan și de profil.

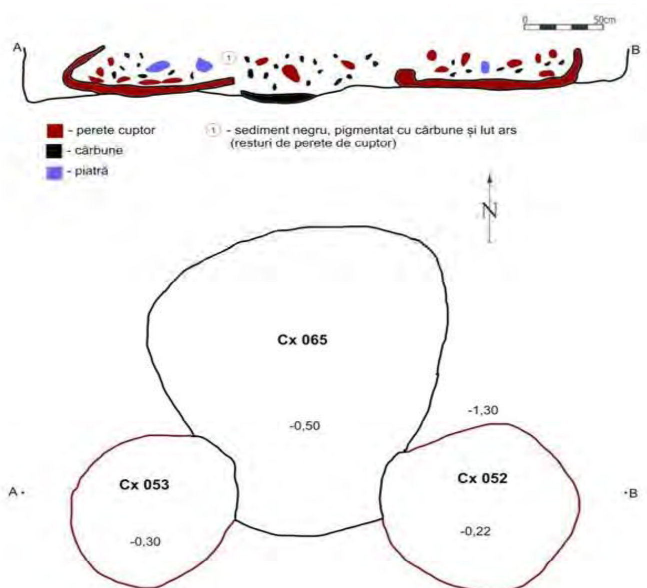
- Complexul Cx 50 – groapă cu resturi menajere , de formă ovală și pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,40 m și dimensiunile de 1,70 x 1,00 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune. Pe latura de E prezintă o treaptă. Fără inventar. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 51 - groapă de lut de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și diametrul de 1,30 m. Umplutură de sediment gri deschis. Groapă de lut care pare să fi fost tăiată de o groapă de stâlp. Urma acesteia a putut fi surprinsă doar în grund. Fără inventar. Datare: La Tene

- Complexul Cx 52 – cuptor menajer de formă circulară, cu pereți tronconici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,22 m și diametrul de 1,20 m. Umplutură de sediment de culoare neagră pigmentat cu cărbune și lut ars (pereți prăbușiți din cuptor). Cuptor menajer cu gura de acces orientată spre NE. Fără inventar. Datare: Epoca migrațiilor – cultura Ipotești-Cândești (sec. V – VII).

- Complexul Cx 53 – cuptor menajer de formă circulară, cu pereți tronconici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 1,00 m. Umplutură de sediment de culoare neagră pigmentat cu cărbune și lut ars (resturi de perete de cuptor). Cuptor menajer cu gura de acces orientată spre NV. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: Epoca migrațiilor – cultura Ipotești – Cândești (sec. V – VII).

Cx. 52, 53 și 65 – desene de plan și de profil

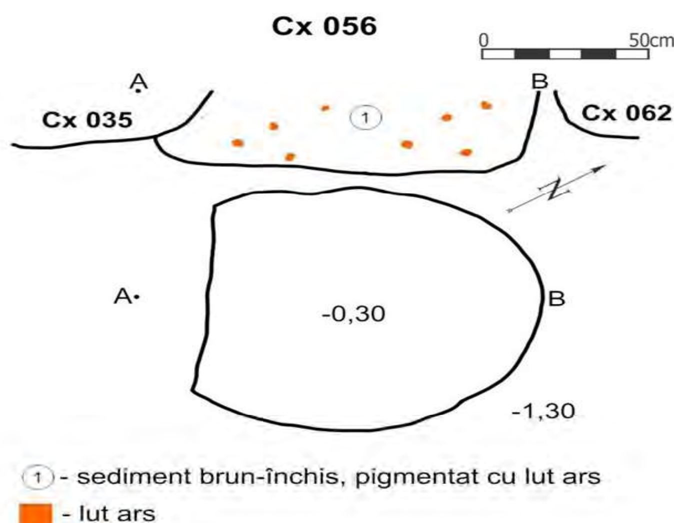
- Complexul Cx 54 – groapă cu resturi menajere, de formă circulară, cu pereți alveolați, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m și diametrul de 0,90 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune și lut ars.. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, ornamentată (decor – bulbi). Datare: La Téne, (sec. II-I î.Hr.).

- Complexul Cx 55 – groapă cu resturi menajere, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m și diametrul de 1,10 m. Umplutură de sediment de culoare neagră, pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

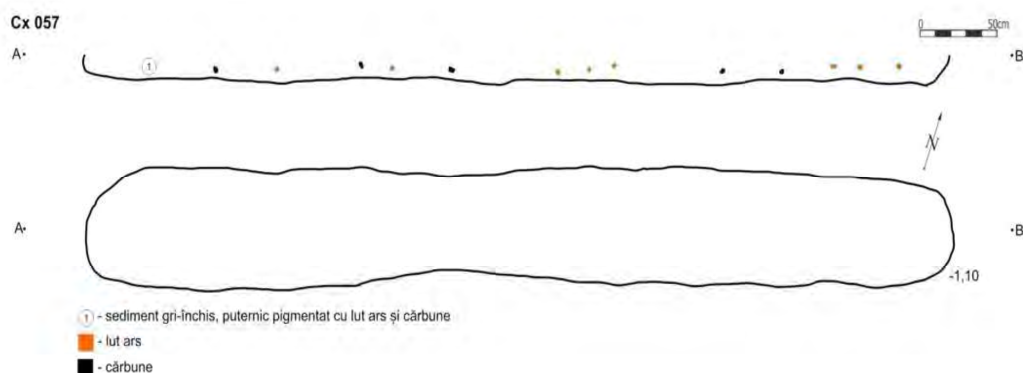
- **Complexul Cx 56** – groapă cu resturi menajere, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,30 m. Umplutură de sediment brun închis puternic pigmentat cu lut ars (fragmente de lutuială). Inventar: chirpici fără amprente, zone compacte. Datare: La Téne, (sec. I-II d. Hr.)

Cx. 35, 56 și 62 – desene de plan și de profil.

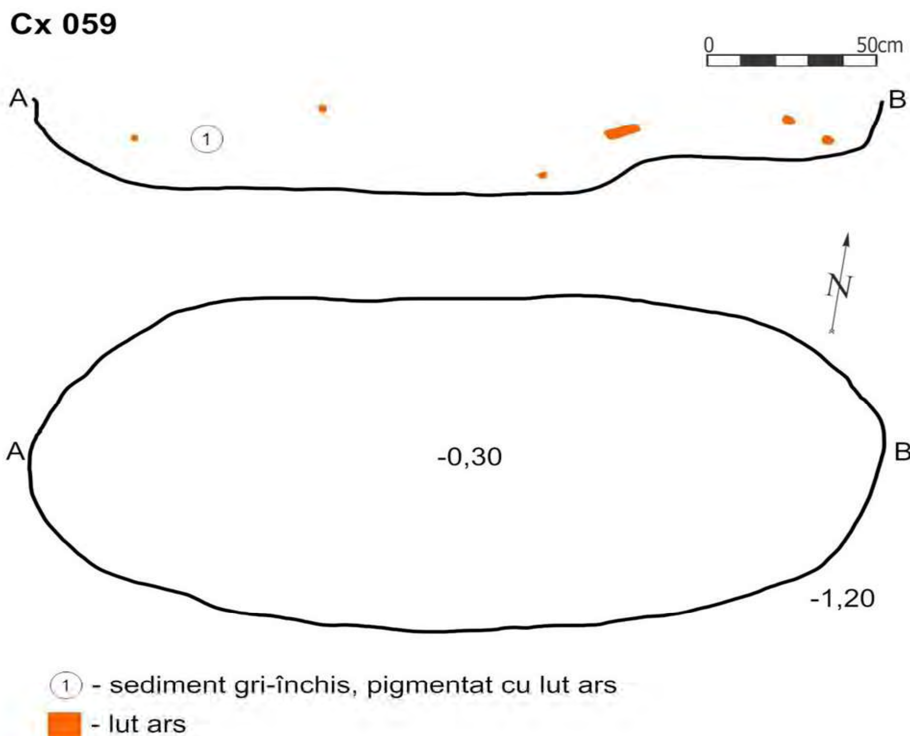
- **Complexul Cx 57** – șanț , de formă dreptunghiulară cu colțuri rotunjite și pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 1,18 m și dimensiunile de 5,70 x 0,70 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Șanț de fundație orientat E-V, fără gropi de par. Resturi de lipitură de perete ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici. Datare: La Téne.

Cx. 57 – desen de plan și de profil

- Complexul Cx 59 – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și dimensiunile de 2,50 x 1,10 m. Umplutură de sediment gri deschis pigmentat cu lut ars și cărbune. Fără inventar. Datare: La Téne.

Cx. 59 – desen de plan și de profil

- Complexul Cx 60 – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți alveolați, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,22 m și diametrul de 0,60 m. Umplutură de sediment gri, pigmentat cu cărbune. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 61 – groapă de lut, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și dimensiunile de 2,20 x 1,30 m. Umplutură de sediment gri închis puternic pigmentat cu cărbune (mai ales pe fundul gropii de lut). Fără inventar. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 62 – groapă de lut, de formă neregulată, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,20 m și dimensiunile de 3,20 x 2,60 m. Umplutură de sediment de culoare gri închis. Groapă de împrumut suprapusă de CX 61, Cx 62 A, CX 62 B (faze de folosire a gropii de împrumut, transformată în groapă de resturi menajere) și Cx 63 și CX 64. Fără inventar. Datare: La Téne.

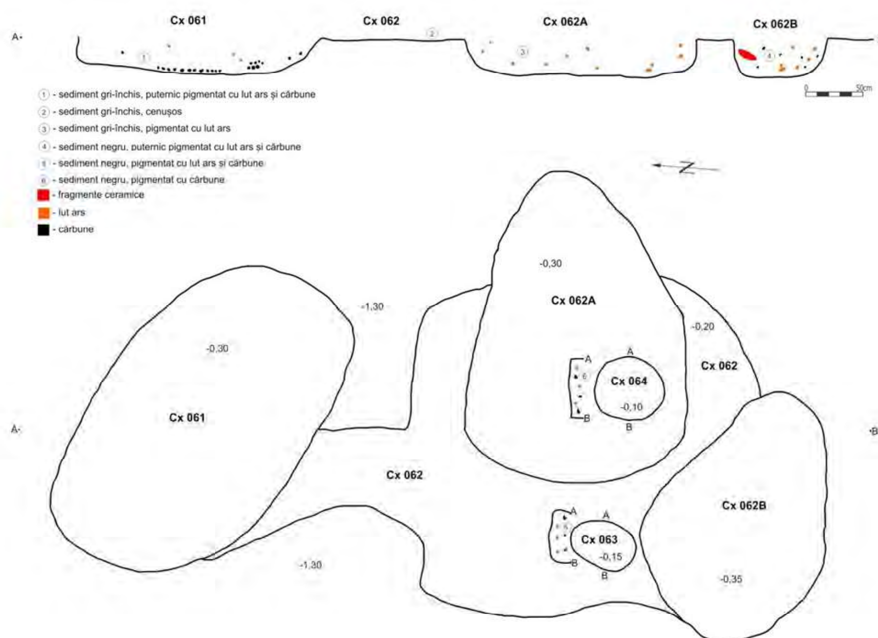
- Complexul Cx 62 A – groapă de lut, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și dimensiunile de 2,20 x 1,80 m. 23
Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu lut ars. Fază de folosire a gropii de lut (Cx 62), transformată în groapă menajeră. Fără inventar. Datare: La Téne.

- **Complexul Cx 62 B** – groapă de lut, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,35 m și dimensiunile de 2,00 x 1,80 m. Umplutură de sediment de culoare neagră puternic pigmentat cu cărbune și puțin lut ars. Fază de folosire a gropii de împrumut apoi transformată în groapă cu resturi menajere. Inventar: ceramică lucrată cu mâna și la roată, chirpici. Datare: La Téne.

- **Complexul Cx 63** – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,20 m și diametrul de 0,40 m. Umplutură de sediment negru pigmentat cu cărbune și lut ars. Fără inventar. Datare: La Téne.

Complexul Cx 64 – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,12 m și diametrul de 0,80 m. Umplutură de sediment negru pigmentat cu cărbune și lut ars groapă de stâlp care apare pe fundul lui CX 62A. Fără inventar. Datare: La Téne.

Cx 61, 62, 62 A și B, 63 și 64 – desene de plan și de profil

- **Complexul Cx 65** – groapă de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,50 m și dimensiunile de 2,20 x 1,80 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune. Groapa de acces cuptoarele Cx 52 și CX 53. Fără inventar. Datare: Epoca migrațiilor.

- **Complexul Cx 66** – groapă cu resturi menajere, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de **-** 0,40 m și diametrul de 1,20 m. Umplutură de

sediment gri închis pigmentat cu lut ars și cărbune. Groapa apare sub CX 43. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici, oase de animale. Datare: Hallstatt târziu.

- Complexul Cx 67 – groapă cu resturi menajere, de formă ovală, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,20 m și dimensiunile de 1,40 x 1,30 m. Umplutură de sediment de culoare neagră pigmentat cu cenușă, cărbune și lut ars. Groapă ce apare sub Cx 43. Inventar: ceramică lucrată cu mâna. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 68 – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți tronconici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,30 m și diametrul de 0,50 m. Umplutură de sediment negru pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici Datare: La Téne, (sec. II-I î.Hr.).

- Complexul Cx 69 – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți tronconici, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,20 m și diametrul de 0,80 m. Umplutură de sediment negru pigmentat cu cărbune. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici Datare: La Téne, (sec. II-I î.Hr.).

- Complexul Cx 70 – vatră de formă neregulată, cu adâncimea (de la conturare) de - 0,10 m și dimensiunile de 0,60 x 0,50 m. Umplutură de fragmente de lipitură de vatră, deranjate. Reprezintă un rest din vatra exterioară a lui Cx 49. Fără inventar. Datare: La Téne.

- Complexul Cx 71 – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,30 m și diametrul de 0,50 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune. Fără inventar. Datare: La Téne.

Suprafața nr. 2

- **Complexul Cx 72** – groapă cu resturi menajere, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,30 m și diametrul de 1,90 m. Umplutură de sediment de culoare brun închis pigmentat cu cărbune și lut ars. Inventar: ceramică lucrată cu mâna, chirpici. Datare: La Téne.

- **Complexul Cx 74** – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,10 m și diametrul de 0,20 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune. Fără inventar. Datare: La Téne.

- **Complexul Cx 75** – groapă de stâlp, de formă circulară, cu pereți cilindrici, cu adâncimea (de la conturare) de 0,20 m și diametrul de 0,60 m. Umplutură de sediment gri închis pigmentat cu cărbune. Fără inventar. b) Datare: La Téne.

Elemente de cronologie și inventar

Chiar dacă nu sunt spectaculoase, materialele arheologice descoperite în urma cercetării ne pot oferi o imagine concludentă asupra cronologiei sitului dar și tipului acestuia. Cele mai vechi elemente de locuire aparțin primei epoci a fierului, **Hallstatt D3** (în CX 66 – într-o groapă menajeră a fost descoperită ceramică tipică acestei perioade (lustruită și decorată cu caneluri oblice). Acest tip de descoperiri au bune analogii în mediul Ferigile. [9]

[9] Constantin Preda-coordonator, *Enciclopedia arheologiei și istoriei vechi a României*, D – P, p. 130 -133 și A – C, p. 186, București, 1994; Vezi și Calotoiu Gheorghe, *Prima epocă a fierului în nordul Olteniei*, Târgu Jiu, 2002; Idem, *Așezări traco-geto-dacice în bazinul mijlociu al Jiului*, Târgu Jiu, 2007; Idem, *Civilizații milenare în județul Gorj. Epocile bronzului și fierului*; Târgu Jiu, 2012.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Următoarea epocă este reprezentată de complexele aparținând **La Téne-ului mijlociu**. Ca elemente de datare putem menționa descoperirea de ceramică tipică grupului cultural **Panaghiuriski- Kolonii** [10] . Categoriile de complexe apartinând acestui nivel de locuire sunt locuințe adâncite (Cx 28 și Cx 49), gropi de provizii și de extragere a lutului (Cx 8,9, 25, 62) Cel de al treilea nivel de locuire aparține secolelor I-II d. Hr. și este datat prin prezența unor materiale arheologice de factură geto-dacică, dar și câteva de epocă romană (din păcate foarte fragmentare pentru a oferi elemente de datare mai exactă). Dintre cele mai relevante contexte arheologice aparținând acestui nivel de locuire, merită menționate două locuințe de suprafață (Cx 43 și Cx 45).

În apropierea ambelor locuințe au fost descoperite două râșnițe din piatră (cu *catillus și meta),* relativ puțin folosite, iar în colțul de NV al Cx 43 a fost descoperită vatra de foc a acesteia. După tipul acestora ele se datează în sec. V – VII și au aparținut unei populații migratoare – **orizontul cultural Ipotești-Cândești** .[11]

Tot din acest nivel au putut fi conturate și cercetate mai multe șanțuri, posibil de fundație deoarece în umplutura lor au fost găsite fragmente de pereți arși (Cx 13, Cx 22, Cx 23, Cx 34, Cx 57).

Cea mai numeroasă categorie de inventar o reprezintă ceramica. Ca și în cazul descoperirilor precedente, frapează în primul rând starea extrem de fragmentară a materialului ceramic.

Sub aspectul tehnicii de confecționare, se remarcă o dominare netă a categoriei de uz comun, lucrată cu mâna, în dauna ceramicii fine și semifine, mai slab reprezentate. Forma cea mai frecvent întâlnită aici o reprezintă oala uzuală sau vasul borcan, cu buza rotunjită, uneori răsfrântă spre exterior, fundul drept și corpul arcuit. Acest tip de vas este modelat cu mâna, din pastă neglijent netezită, degresată cu nisip și pietricele. Arderea sa, de tip oxidant, a dus la o cromatică destul de săracă în expresie, dominată în special de cărămiziu sau de diferite nuanțe de brun. Decorul său, destul de variat, constă din: butoni cilindrici, simpli sau alveolați; proeminențe aplatizate, simple sau alveolate; brâuri simple sau alveolate, dispuse în arcadă sau bastonașe întoarse, asociate în general cu butoni sau cu proeminențe de tipul celor de mai sus; linii incizate, dispuse orizontal, vertical, în semicerc, ondulat sau sub formă de „brăduț"; striuri verticale sau dispuse dezorganizat pe corpul vaselor; șiruri de alveole dispuse orizontal sau ondulat. Ultimul orizont de locuire documentat aparține epocii migrațiilor și poate fi, atribuit mediului cultural Ipotești-Ciurelu-Cândești. În ce privește inventarul, acesta este constituit exclusiv din ceramică, ea fiind dominată de vasele lucrate din pastă modelată cu mâna, din pastă degresată cu nisip și microprundișuri cu granulație mare, reflectând un grad redus de sortare a materialului. Unele fragmente, puține la număr, au în compoziția pastei, paiete mici de mică sau cioburi pisate. Arderea este oxidantă și incompletă, iar suprafețele sunt superficial netezite. Toate aceste caracteristici tehnice, de calitate inferioară, au dus la o fragmentare excesivă a materialului ceramic. Forma caracteristică este oala-borcan cu buza răsfrântă spre exterior. Analogii pentru acestea găsim în ceramica din așa-numitul tip Korceak, vehiculat de slavi și prezent într-o serie de așezări precum București, Sărata Monteoru sau

---

[10] A. Rustoiu, *Metalurgia bronzului la daci,* București, 1996 , Idem, *Războinici și artizani de prestigiu în Dacia preromană,* Cluj napoca, 2002.

[11] Maria Comșa, *Slavii pe teritoriul R.P.R.,în secolele VI – IX în lumina cercetărilor arheologice,* în SCIV,1, 1959, X, p.65 -80; Victor Teodorescu, *Despre cultura Ipotești-Cândești în lumina cercetărilor arheologice din nord-estul Munteniei (reg. Ploiești),* în Studii și Cercetări de Istorie Veche (SCIV), 15, 1964, 4, p. 485 – 503; Suzana Dolinescu Fereche, *La culture "Ipotești- Cândești,,. La situation en Valachie,* în Dacia,N.S.,28, 1984, 1-2, p. 117 – 147; Carol Terteci, *Despre cultura Ipotești – Cândești în județul Vâlcea,* în Buridava, nr.8, Râmnicu Vâlcea, 2010, p.103 -110.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Dulceanca, [12] pentru a cita doar câteva dintre descoperirile din Muntenia. La acestea mai putem adăuga câteva descoperiri recente din nordul Olteniei. [13]

. Din contextele arheologice cercetate merită menționate - Cx 26, o locuință adâncită dar și Cx 52-53-65, două cuptoare menajere împreună cu groapa de deservire a acestora.

În concluzie, cercetările arheologice preventive desfășurate în perioada 6 iunie- 6 iulie 2017 pe situl arheologic Varianta de Ocolire Târgu Jiu, Sit 6, Groapa de împrumut, au rezultat în decopertarea unei suprafețe de 5009 mp, perimetru în care au fost cercetate 81 de complexe arheologice. Complexele cercetate sunt tipice complexelor care se găsesc într-o așezare deschisă specifică celei de a doua epoci a fierului și epocii migrațiilor.

Au fost descoperite locuințe adâncite și de suprafață, anexe gospodărești și gropi de provizii și împrumut. Se poate spune, conform celor patru niveluri de locuire atestate arheologic, că situl a evoluat pe o perioadă cuprinsă între secolul V î. Hr. până în secolul VII d.Hr. În plus, față de cercetarea efectuată în anul 2015, este descoperirea complexului numărul 66, complex care aparține Hallstatului final, moment neatestat arheologic în cercetările anterioare.

În ceea ce privește tipul de sit și elemente de arheologia peisajului putem afirma că vorbim de un sit așezat pe grinduri la marginea meandrelor râului Amaradia.

Suprafața cercetată de noi reprezintă marginea de Vest a sitului, acesta continundu-se spre Est- Nord Est.

În anul 2016, deși situl arheologic era delimitat încă din anul 2015, a avut loc o excavație neautorizată în ambele suprafețe delimitate, din această cauză, în suprafața de sud cercetarea noastră s-a oprit la limita nordică a acestei excavații, iar în suprafața de nord am cercetat doar partea de est a suprafeței delimitate, până la limita estică a excavației. În momentul realizării cercetării noastre preventive, am constatat că ambele excavații sunt pline de apă, cu malurile prăbușite, astfel încât noi nu am mai putut face vreo cercetare arheologică. În perimetrul cercetat au fost descoperite mai multe locuințe și gropi cu diverse funcționalități (gropi de stâlp, menajere, de provizii, de extragere a lutului). De o deosebită importanță sunt podoabele din bronz, o fibulă și un fragment de brățară, precum și mai multe fragmente de amfore romane timpurii. Acestea din urmă relevă existenţa unor relaţii de schimb daco-romane, rezultat al puterii economice și al gusturilor rafinate ale nobilimii locale.

Ultima etapă, slab reprezentată totuși în descoperirile noastre, aparține unei locuiri din epoca migrațiilor. Se remarcă aici două locuințe, două cuptoare menajere și câteva gropi. Toate aceste vestigii continuă spre est, dincolo de zona afectată de viitoarea groapă de împrumut.

Acest fapt va permite pe viitor noi cercetări arheologice, care să aducă noi și interesante informații științifice.

[12] S. Dolinescu Ferche, *Așezări din sec. III și VI e.n. în sud-vestul Munteniei. Cercetările de la Dulceanca,* București, 1974.
[13] C. Terteci, *op. cit.,*

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Bibliografie,

Alexandrescu 1984, V. Alexandrescu , *Habitatul urban din Oltenia. Considerații geografice asupra structurii teritoriale,* în Terra, XVI, 2,1984.
Apetrei 2009, Cristian Apetrei, *Date și interpretări noi în legătură cu ansamblul rezidențial de la Polata – Gorj,* Brăila, 2009, p. 125 -144.
Bugă 1971, Dumitru Bugă, *Orașele Piemontului Getic,* București, 1971.
Bugă et alii , 2002, D. Bugă, Constantin Cucută, Maria Suciu., *Dicționar geografic al județului Gorj,* Târgu Jiu, 2002.
Calotoiu et alii, Gheorghe Calotoiu., Ion Mocioi, Vasile Marinoiu, *Mărturii arheologice în Gorj,* Târgu Jiu, 1987.
Calotoiu 2002, Gh. Calotoiu, *Prima epocă a fierului în nordul Olteniei,* Târgu Jiu, 2002.
Calotoiu 2012, Gh. Calotoiu, *Civilizații milenare în județul Gor. Epocile bronzului și fierului,* târgu Jiu, 2012.
Comșa 1959, Maria Comșa, *Slavii pe teritoriul R.P.R. , în sec. VI – IX, în lumina cercetărilor arheologice,* în SCIVA, 1, X, 1959, p. 65 -80.
* * * *Documente privind istoria României (DIR), sec. XIII, XIV, XV,* vol. I, București, 1953.
Dolinescu Ferche, 1974, Suzana Dolinescu-Ferche, *Așezări din sec. III – VI în sud-vestul Munteniei. Cercetările de la Dulceanca,* București, 1974.
Dolinescu Ferche 1984, S. Dolinescu-Ferche, *La culture ”Ipotești – Cândești,, . La situation en Valachie,* în Dacia, N.S., 28, 1984, 1-2, p. 117 -147.
* * * Geografia 1984, 1992 , *Geografia,* vol. II și IV, București, 1984, 1992.
Gheorghe –Govora 1995, Petre Gheorghe - Govora, *O preistorie a nord-estului Olteniei,* Râmnicu Vâlcea, 1995.
Gherghe 2015, Petre Gherghe, *Așezarea și necropola geto-dacică de la Spahii, Câmpul Spahiului, județul Gorj,* Târgu Jiu, 2015.
Marinoiu , 2004, Vasile Marinoiu, *Romanitatea în nordul Olteniei,* Târgu Jiu, 2004.
Marinoiu e talii, 2015, V. Marinoiu, Daniel Vasile Sana, Radu Petcu, Petre,Colțeanu *Cercetările pentru diagnostic arheologic desfășurate în lunile noiembrie – decembrie 2014, în perimetrul de construcție a variantelor de ocolire a municipiului Târgu Jiu,* în Litua, XVII, 2015, p. 75 – 133.
Moisil 1926, Iuliu Moisil, *Repertoriul de localitățile istorice, preistorice ș.a. din județul Gorj,* în Arhivele Olteniei, Craiova, 1926, p. 125 -131.
Moscalu, 1983, Emil Moscalu, *Ceramica traco-getică,* București 1983.
Plan 2012, *Planul Local de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Târgu Jiu,* Târgu Jiu, 2012.
Rădulescu et al 1986, Venera Rădulescu, Iulian Cămui, *O locuință cu pivniță din piatră sec. XIV –XV la Polata, județul Gorj,* în Cercetări arheologice, VIII, București, 1986, p. 101 – 112.
Rădulescu 1997, Venera Rădulescu, *Date arheologice referitoare la așezarea medievală de la Polata, municipiul Târgu Jiu,județul Gorj,* în Cercetări arheologice, nr. 10, București, 1997.
Rustoiu 1996, Aurel Rustoiu, *Metalurgia bronzului la daci,* București, 1996.
Rustoiu 1997, Aurel Rustoiu, *Fibulele din Dacia preromană (sec. II î. Hr.,- I d. Hr),* în Biblioteca Thracologica, XV, București, 1997
Rustoiu 2002, Aurel Rustoiu, *Războinici și artizani de prestigiu în Dacia preromană,* Cluj Napoca, 2002.
Sana e talii, 2016, Vasile Daniel Sana, Vasile Marinoiu, Viorel Ștefan Georgescu, Petre Colțeanu, *Date preliminare privind cercetările arheologice preventive din anul 2015 în siturile de* varianta *ocolitoare a municipiului Târgu Jiu,* în Litua, XVIII, Târgu Jiu, 2016, p.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Sana e talii 2016, V. D. Sana, V. Marinoiu, Șt. V. Georgescu, *Locuri. Oameni. Lucruri. Arheologie Preventivă pe varianta ocolitoare a municipiului Târgu Jiu ,* (catalog expoziție), Cluj Napoca, 2016.
Ștefulescu Alexandru, *Gorjul istoric și pitoresc,* Târgu jiu, 1904.
Ștefulescu Alex., *Istoria Târgu Jiului,* Târgu Jiu, 1906.
Teodor, 1994, D. Gh. Teodor, *Slavii la nordul Dunării de Jos în sec. VI – VII d. Hr.,* în Arheologia Moldovei, XVII, Iași 1994, p. 223 – 251.
Teodorescu 1964, Victor Teodorescu, *Despre cultura Ipotești – Cândești în lumina cercetărilor arheologice din nord-estul Munteniei (reg. Ploiești),* în SCIV. 15, 1964,4, p. 485 – 503.
Terteci 2010, Carol Terteci, *Despre cultura Ipotești – Cândești în județul Vâlcea*, în Buridava, 8, Râmnicu Vâlcea, 2010, p. 103 -110.
Turdeanu 1975, Ana Toșa - Turdeanu, *Oltenia. Geografie istorică în hărțile sec. XVIII-lea,* Craiova, 1975.
Tudor 1978, Dumitru Tudor, *Oltenia Romană,* ed. a IV-a, București, 1978.
Tufescu 1966, V. Tufescu, *Subcarpații și depresiunile marginale ale Transilvaniei,* București, 1966.
Zirra 2017, Vlad V. Zirra, *Fibulele de schemă La Téne din România,* Craiova, 2017

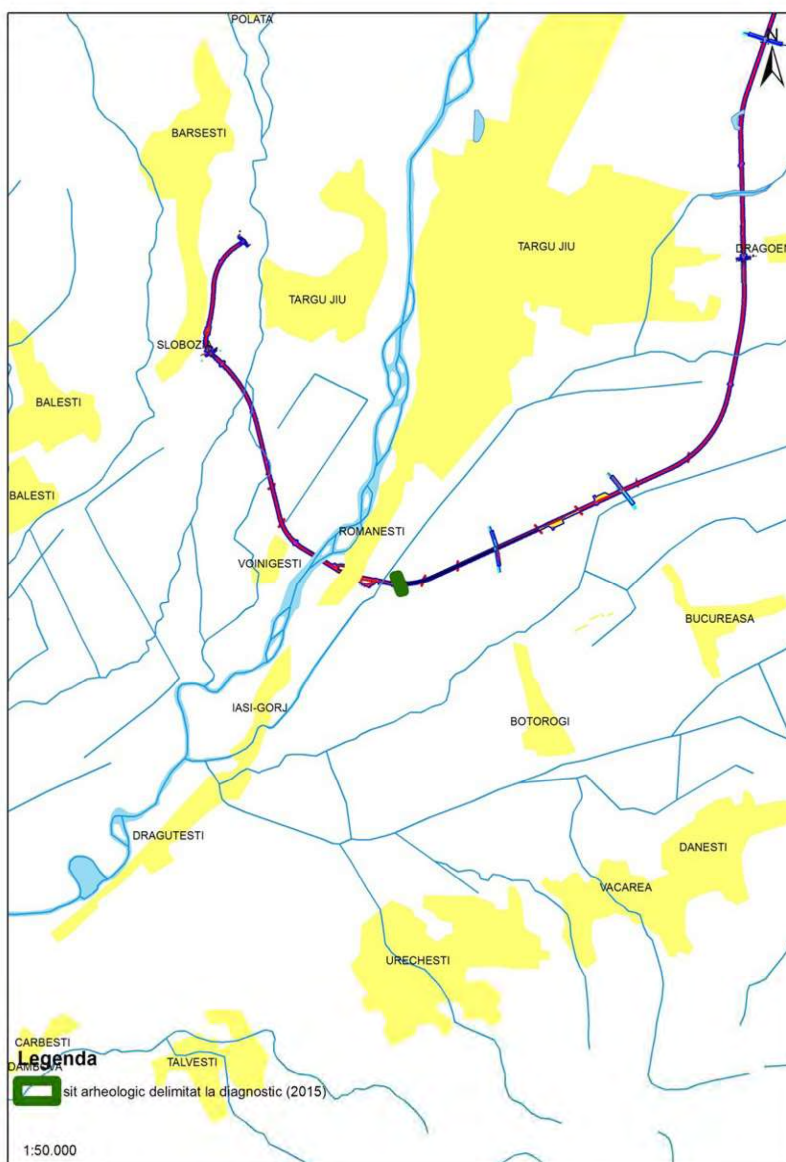
www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Lista Ilustrațiilor

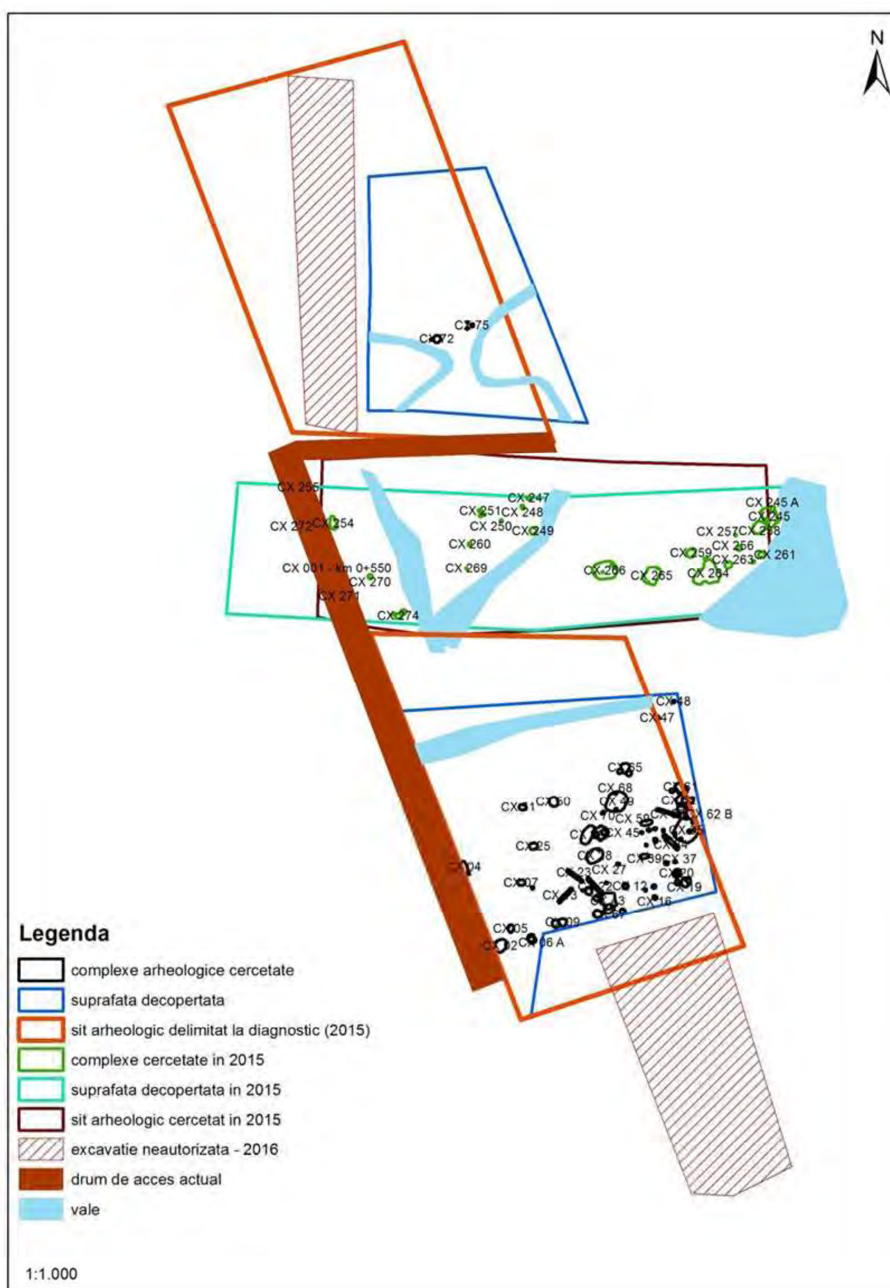
Ilustrații

A. Plan general și de încadrare a sitului

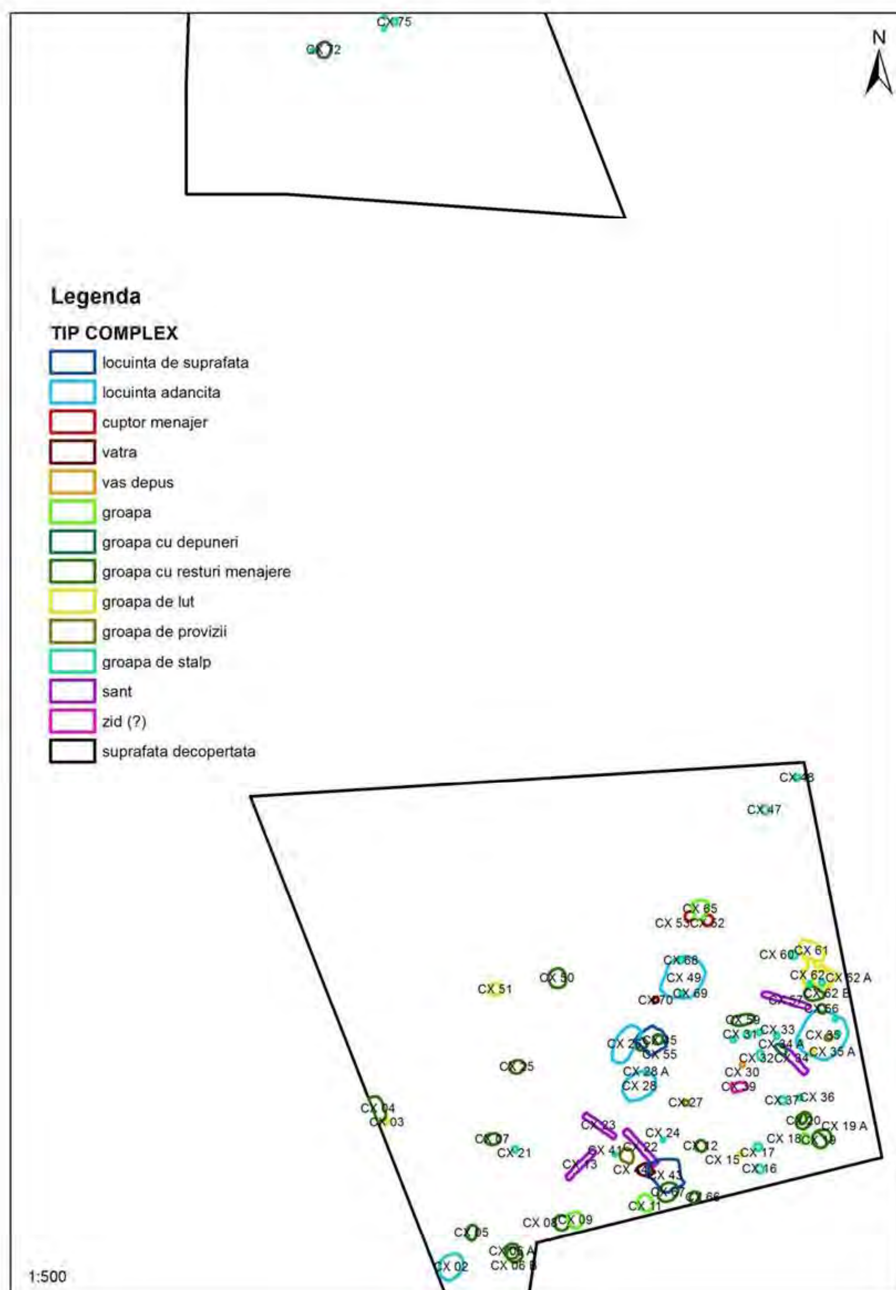
Harta 1 – Varianta de ocolire a mun. Târgu Jiu. Sit 6 – Groapa de împrumut Romanești. Plan de încadrare în zonă 1:50.000.

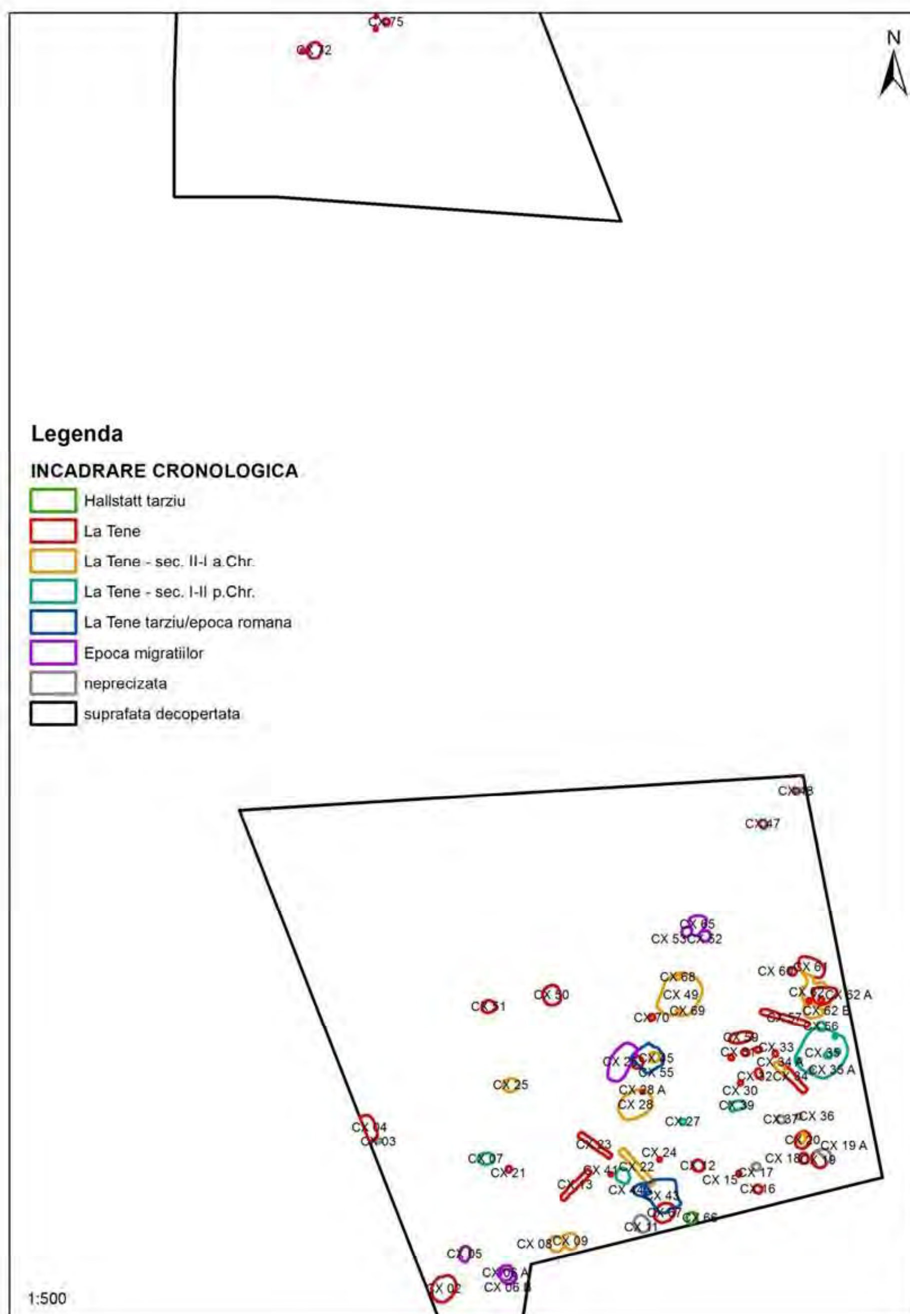
Harta 2. Varianta de ocolire a mun. Târgu Jiu. Sit 6 – Groapa de împrumut Romanești. Plan general al săpăturilor arheologice din 2017 și al săpăturilor din 2015 în Situl nr.6

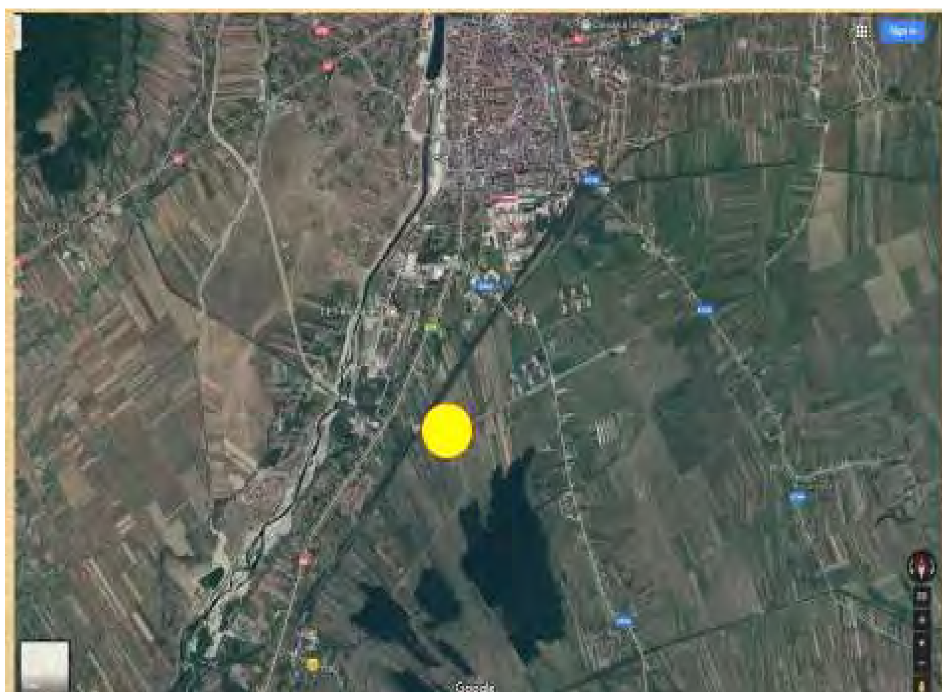
Harta 3. Varianta de ocolire a mun. Târgu Jiu. Sit 6 – Groapa de împrumut Romanești. Plan general. Tipuri de complexe

Harta 4. Varianta de ocolire a mun. Târgu Jiu. Sit 6 – Groapa de împrumut Romanești. Plan general. Încadrare cronologică și culturală a complexelor cercetate

Vedere aeriană de ansamblu privind zona cercetată (după Google)

B. Aspecte din timpul cercetării

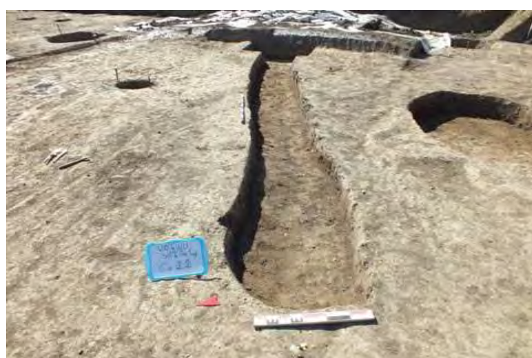
Planșa 1 - Cx 7.

Planșa 2 - Cx 23.

Planșa 3 - Cx 26.

Planșa 4 - Cx 27 și Cx 28

Planșa 5 - Cx 35

Planșa 6 - Cx 41

Planșa 7 - Cx 43

Planșa 8 - Cx 45

Planșa 9 - Cx 52

Planșa 10 - Cx 53

C. Materiale aheologice reprezentative

Planșa 34. - Cx 6.

Planșa 35. - Cx 9.

Planșa 36. - Cx 20A.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Planșa 37. - Cx 22.

Planșa 38. - Cx 23.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

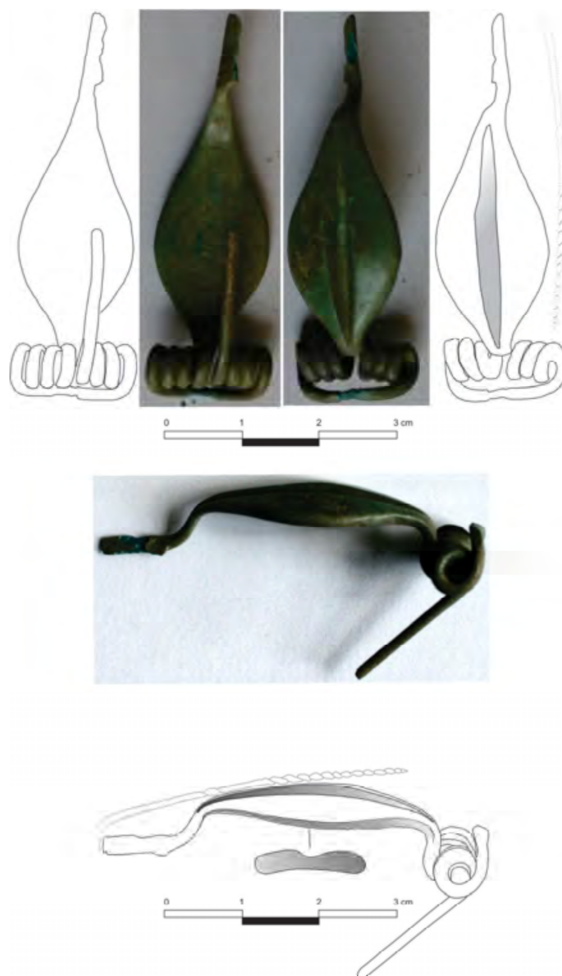
Planșa 39. - Cx 28.

Planșa 40. - Cx 34A.

Planșa 41. - Cx 43.

Desene după Vlad V. Zirra

Planșa 42. - Cx 49.

Planșa 43. - Cx 49.

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro

Planșa 44. Cx 66.

Planșa 45 – Râșnițe de piattră 1. - meta 1.. catillus

2. - meta 2. - catillus

www.cimec.ro / www.muzeugorj.ro